

DE TAAALKANJERS

Geheimschrift

ONTCIJFER DIT RAADSEL.

∩ | ⌊ | / | > ⌊ | < \ | ○ < ⌊ | \ | / | — | ⌊
/ | ∪ < ⌊ | \ | ◐ | ⌊ | L | > ?
∪ | ^ | > | ⌊ | ^ | ^ | ^ | ^

KLAAR? SCHRIJF NU ZELF EEN BOODSCHAP NAAR EEN VRIEND.

DE TAALKANJERS

Leerjaar 5 – E-deel
Werkboek

Ontwerp omslag: Studio ZWAM
Ontwerp binnenwerk: Bananas
Opmaak binnenwerk: PPMP Prepress
Tekeningen: 3Link, Mario Boon, Jan Heylen
Illustratieverantwoording: © 2020 Standaard Uitgeverij, © Flevokids.net,
© Robert Kneschke - Fotolia.com, Adobe Stock

Met dank aan Frank Pollet.

NUR 191

© Plantyn nv, België

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande en schriftelijke toestemming van de uitgever. Uitgeverij Plantyn heeft alle redelijke inspanningen geleverd om de houders van intellectuele rechten op het materiaal dat in dit leermiddel wordt gebruikt, te identificeren, te contacteren en te honoreren. Mocht u ondanks de zorg die daaraan is besteed, van oordeel zijn toch rechten op dit materiaal te kunnen laten gelden, dan kunt u contact opnemen met uitgeverij Plantyn.

Thema 9

Pats poetsploeg

Dit kan ik al!

- Ik kan als moderator in een panelgesprek goede vragen opstellen om het gesprek op gang te helpen.
- Ik kan mijn mening in een panelgesprek duidelijk verwoorden en staven met goede argumenten.

1

Kinderboeken en clichés: mijn checklist!

- Noteer je aandachtspunten waarop je in verhalen moet letten, zowel in de tekst als op de prenten.
- Gebruik in les 9 deze checklist wanneer je kinderboeken gaat screenen op clichés.

Les 1: [rollenpatronen in het uitvoeren van taken, zowel in de tekst als op de prenten](#)

Les 2: [stereotypen in jobs](#)

Les 3: [verschillen tussen mannen en vrouwen](#)

Les 4: [stereotiepe hobby's of activiteiten in de vrije tijd van jongens en meisjes](#)

Les 8: [stereotiepe activiteiten op school en studiekeuze](#)

- Luister aandachtig naar het Taalkanjer verhaal.
- Noteer enkele uitspraken of boodschappen waarmee je wel of niet akkoord gaat.
- Kleur het vakje bij de zin groen als je akkoord gaat, kleur rood als je niet akkoord gaat.
eigen antwoord, bv.

Meisjes gooien geen papiertjes op de grond.

Jongens kunnen niet dweilen.

Meisjes begrijpen nooit wat.

Alles wat de meisjes doen trekt op niks, omdat wij jongens het beter doen.

In de bakkerij staat gewoonlijk een bakkersvrouw achter de toonbank,
en de bakker staat aan de oven.

Jongens maken van alles altijd een smeerboel.

Ramen lappen is niks voor jongens.

Hierop let ik.	Dit gaat al ...
VOOR HET SPREKEN	
Ik ken het spreekdoel en hou hiermee rekening.	👍 👍 👍 👍
TIJDENS HET SPREKEN	
Ik blijf bij het onderwerp.	👍 👍 👍 👍
Ik neem actief deel aan het gesprek.	👍 👍 👍 👍
Ik let op hoe ik spreek:	👍 👍 👍 👍
– Ik heb een goede spreekhouding (articulatie en beperkt stemvolume).	👍 👍 👍 👍
– Ik kijk naar de ontvanger.	👍 👍 👍 👍
NA HET SPREKEN	
Ik hield rekening met mijn vooropgestelde aandachtspunt.	👍 👍 👍 👍
Ik denk na over wat er goed ging en wat er beter kan.	👍 👍 👍 👍

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik leerde een fictief verhaal kritisch beoordelen.
- Ik leerde een boodschap begrijpen en interpreteren.
- Ik leerde in een discussie kritisch reageren op de uitspraken van anderen en me daarbij aan de gespreksregels houden.

Dit kan ik al!

- Ik kan de hoofd- en bijzaken uit een informatieve tekst onderscheiden.
- Ik kan een informatieve tekst samenvatten in een schema.

1

Consensus bereikt!

2

- Beantwoord de vragen en geef waar nodig een argument uit het fragment.

1 Hoe zit het met de genderkloof op de jobmarkt?

De genderkloof wordt stilaan kleiner, maar ze is er nog steeds. _____

Argument: Bij Sabine werkten eerst enkel honderd mannen, nu al drie vrouwen. _____

Tom is de enige 'vroedman' op zijn afdeling. _____

2 Wat zijn de voor- en nadelen aan het atypische beroep volgens Sabine en Tom?

	vrouwelijke ingenieur	mannelijke vroedvrouw
+	– als vrouw kun je veel taken tegelijk uitvoeren _____ _____	– extra meerwaarde voor de papa's – veel aandacht en verwennerij van vrouwelijke collega's _____ _____
-	geen _____ _____	– mensen kijken raar _____ _____

3 Waarom heet een man 'vroedvrouw'?

Er bestaat geen officieel woord voor een mannelijke vroedvrouw.

In de volksmond zegt men wel 'vroedman'.

4 Waarom heeft Tom voor vroedvrouw gekozen?

Toen zijn zus beviel van zijn nichtje werd zijn passie voor het nieuwe leven duidelijk.

5 Wat doet een ingenieur zoals Sabine?

Ze managet een bedrijf dat software ontwikkelt voor medische toepassingen.

Ze heeft een team dat bestaat uit een honderdtal ontwikkelaars.

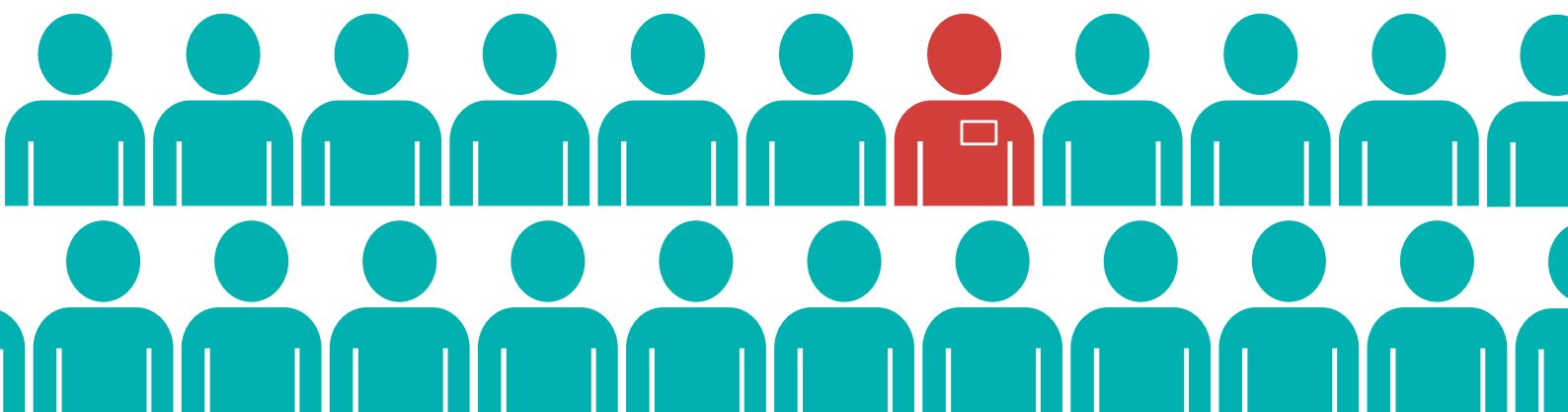
6 Hoe combineert Sabine werk en gezin?

Er zijn flexibele uren mogelijk, deeltijds werken (80%).

Er wordt niet gewerkt op gezinsonvriendelijke uren.

7 Wat vind jij over het rollenpatroon bij beroepen?

eigen antwoord

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik leerde de inhoud van een informatief filmpje afleiden en samenvatten door de hoofdgedachte en de kernideeën te selecteren.
- Ik leerde verbanden (oorzaak – gevolg) terugvinden in een informatief filmpje. Ik kan die informatie ook linken aan mijn voorkennis.
- Ik leerde een eigen standpunt innemen tegenover de meningen en de argumenten in een informatief filmpje.

Dit kan ik al!

- Ik kan een kritische houding aannemen tegenover uitspraken van anderen.
- Ik kan kritisch reageren op de mening van anderen.

1 Beoordeel de reclameboodschappen

- Kies minstens twee reclameboodschappen uit een folder, van het internet of uit de kopieerbladen.
- Noteer de naam van het product waarvoor reclame wordt gemaakt.
- Beoordeel de reclameboodschappen kritisch aan de hand van de vragen. [meerdere antwoorden mogelijk \(zie handleiding\)](#)

Reclameboodschap 1: _____

1 Welke boodschap wil de zender overbrengen naar de ontvanger?

2 Wat is het doel van deze reclameboodschap?

3 Is de bron van de reclameboodschap betrouwbaar? Waarom wel/niet?

4 Welke argumenten gebruikt de zender om je te overtuigen? Zijn ze geloofwaardig? Waarom wel/niet?

5 Vind je stereotiepe kenmerken in de reclameboodschap? Welke?

Reclameboodschap 2: _____

1 Welke boodschap wil de zender overbrengen naar de ontvanger?

2 Wat is het doel van deze reclameboodschap?

3 Is de bron van de reclameboodschap betrouwbaar? Waarom wel/niet?

4 Welke argumenten gebruikt de zender om je te overtuigen? Zijn ze geloofwaardig? Waarom wel/niet?

5 Vind je stereotiepe kenmerken in de reclameboodschap? Welke?

Dit kan ik al!

- Ik kan een woordenboek gebruiken om woorden of uitdrukkingen die niet duidelijk zijn op te zoeken.

Afkortingen

- gebruik je om iets korter te noteren;
- gebruik je in een zoekertje, een advertentie ...;
- vind je ook terug in het woordenboek.

Soorten afkortingen

- Echte afkortingen: je schrijft na elk afgekort woord een punt.

Je kort één woord af.	Je kort meerdere woorden af.
bijvoorbeeld → bijv. of bv. enzovoort → enz.	dit wil zeggen → d.w.z. met andere woorden → m.a.w. Let op! alstublieft = <i>als het u belieft</i> → a.u.b.

- Symbolen: je schrijft geen punten.

Voorbeelden:

euro → **EUR** gram → **g** liter → **l** noorden → **N** zuidwesten → **ZW**

- Letterwoorden: je schrijft geen punten.

Voorbeelden:

pc, wc ...

Z.S.M. = zo snel mogelijk

BFF = Best Friends Forever

XL = extra large

yolo = you only live once

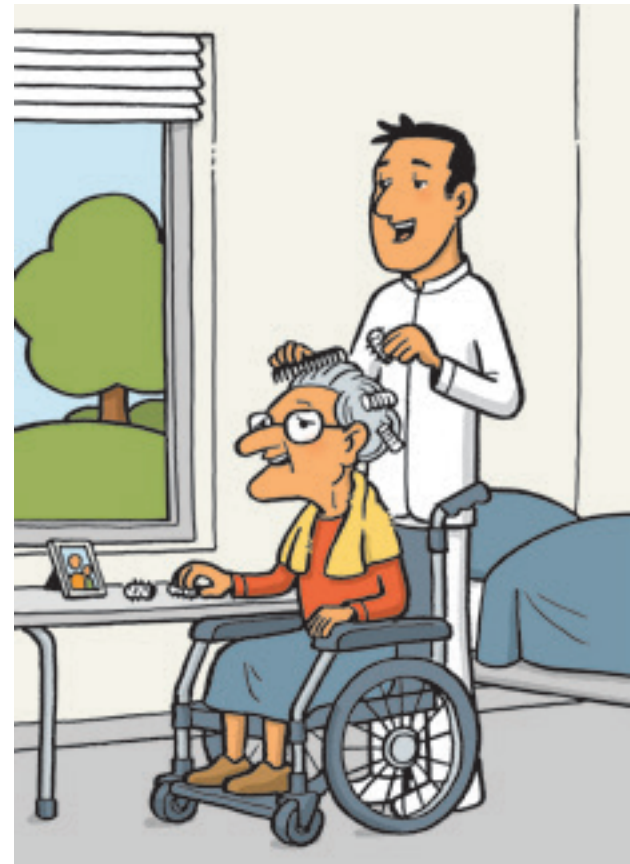
EHBO = Eerste Hulp Bij Ongevallen

Z.o.z. = zie ommezijde

1 Geheimschrift?

- Lees het fragment.
- Markeer alle afkortingen.

Mijn broer kreeg een vakantiejob aangeboden als hulpverzorger in het **RVT** waar mijn oma verbleef van **1 jan t.e.m. 31 mrt ll.** Hij mag **e.k. do** zijn uniform gaan passen. vandaag moet hij nog naar het **alg. tel.** bellen om zijn maten te bevestigen: **1 m 62 cm** lang en een gewicht van **54 kg.** **Mevr. Hinnekens** belofde hem een aanlokkelijke wedde van **ca. 1400 EUR.** Hij zal er werken **o.l.v.** het diensthoofd en zal **o.a.** de bewoners hun middagmaal bezorgen. Ik wou dat ik ook zoïets mocht doen **i.p.v.** de hele vakantie thuis mee te helpen.

2 Vorm duo's

- Kleur de afkorting en de correcte betekenis in dezelfde kleur.
- Schrap wat niet past.

Deze afkortingen zijn ~~echte afkortingen~~ / symbolen / letterwoorden.
Je schrijft ~~wel~~ / geen punten.

dl gram meter

m deciliter g liter

l kilogram kg

3 Netjes op zijn plaats

- Noteer achter elke betekenis de juiste afkorting uit oefening 1.
- Zet een kruisje in de juiste kolom.

betekenis	afkorting	echte afkorting met 1 woord	echte afkorting met meerdere woorden	symbool	letterwoord
januari	jan _____	×			
euro	EUR _____			×	
in plaats van	i.p.v. _____		×		
laatstleden	ll. _____	×			
rust- en verzorgingstehuis	RVT _____				×
maart	mrt _____	×			
telefoonnummer	tel. _____	×			
circa	ca. _____	×			
onder andere	o.a. _____		×		
onder leiding van	o.l.v. _____		×		
donderdag	do _____	×			
eerstkomende	e.k. _____	×			
algemeen	alg. _____	×			

4 Het noorden kwijt?

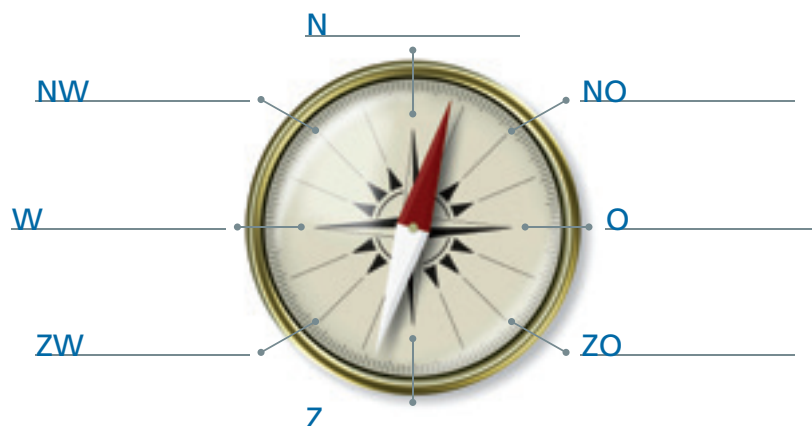
- Noteer alle windstreken op de juiste plaats.
- Schrap wat niet past.

Deze afkortingen zijn ~~echte afkortingen~~ / symbolen / ~~letterwoorden~~.

De windstreken worden afgekort met hoofdletters / ~~kleine letters~~.

Je schrijft ~~wel~~ / geen punten.

De windstreken

5 Afkortingen in de chattaal

- Volg dit WhatsApp-gesprek.
- Markeer alle afkortingen (ook afkortingen uit de chattaal) en noteer ze bij de juiste betekenis.

belangrijk persoon	vip _____
positiebepaling via satelliet	gps _____
oh my god	OMG _____
even	ff _____
mobiele telefoon	gsm _____
hard lachen	LOL _____
berichtje via mobieltje	sms _____

- Welke van deze afkortingen komen uit het Engels?

Tip!

Je kunt het internet gebruiken om extra info op te zoeken.

sms, gsm, gps, LOL, vip, OMG

- Zoek de volgende letterwoorden op in het woordenboek en noteer de Engelse betekenis.

sms short message service

vip very important person

gps global positioning system

- Schrap wat niet past.

Letterwoorden hebben wel / geen punten.

6 En in de reclame?

- Markeer de afkortingen in de reclameboodschap.
- Noteer de juiste betekenis erbij. Gebruik indien nodig een woordenboek.

bijv.
Bed Pascal
incl. lattenbodems
en onderschuifbed
(excl. matras), metaal,
aluminiumkleur of
antraciet, 90x200 cm
van 199,-
159.²⁰
*m.u.v. Prijstoppers en reeds afgeprijsde artikelen

afkorting	betekenis
bijv. _____	bijvoorbeeld _____
incl. _____	inclusief _____
excl. _____	exclusief _____
cm _____	centimeter _____
m.u.v. _____	met uitzondering van _____

- Schrap wat niet past.

Echte afkortingen schrijf je meestal met **hoofdletters** / kleine letters.

Echte afkortingen hebben meestal **geen** / wel punten.

7 Ontcijfer jij deze sms-boodschappen?

- Zoek en noteer de betekenis van deze afkortingen uit de chattaal.

Tip!

Je kunt het internet gebruiken om extra info op te zoeken

2day	today = vandaag _____
W8 ff	wacht even _____
L8R	later (komt uit het Engels: L-eight-R) _____
van8	vannacht _____
WJW	wat jij wil _____
WIV	weet ik veel _____

- Gebruik jij nog andere?

[eigen antwoord](#)

School zkt vrouw vr klusjes
4u per wk, op ma en vrij
info bij mevr. Janssens
via tel. 0477 02 35 85

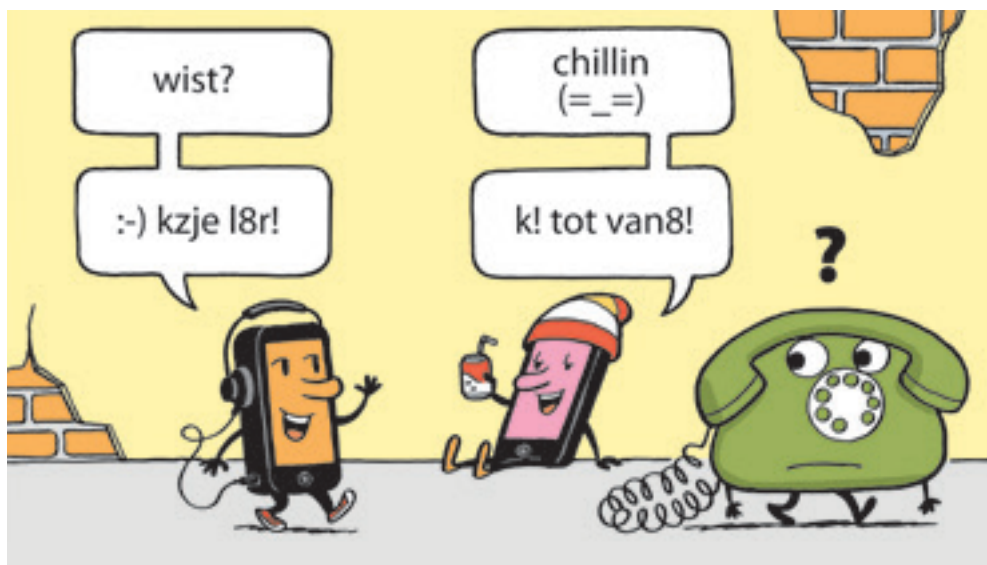
8

Eigen verzinsels

- Maak een zin met minstens vier echte afkortingen. (GEEN symbolen of letterwoorden)

[eigen antwoord, bv.](#)

[We gaan e.k. do naar de dierentuin o.l.v. een gids i.p.v. e.k. vr.](#)

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik leerde het nut en de betekenis van afkortingen in het Nederlands en andere talen verwoorden.
- Ik leerde de termen 'afkorting', 'kleine letter' en 'hoofdletter' gebruiken.
- Ik leerde frequent gebruikte afkortingen juist schrijven en op de juiste manier gebruiken in een tekst.
- Ik leerde dat ik in officiële teksten bedoeld voor onbekenden het best zo weinig mogelijk afkortingen gebruik.

Les 5

5.1

- Omkring de afkortingen in de reclameboodschap.
- Vul de tabel in. Gebruik indien nodig een woordenboek.

27

afkorting	betekenis
t.e.m. _____	tot en met _____
EUR _____	euro _____
cl _____	centiliter _____
l _____	liter _____
b.a.v. _____	bij aankoop van _____
nr. _____	nummer _____

5.2

27

- Onderstreep in de zinnen de woorden of woordgroepen die je kunt afkorten.
- Noteer de juiste afkorting onder de woorden en woordgroepen.

Kies uit:

vip – sms – gps – SOS – RVT – pc – wc – i.v.m.

Op dat festival was ik te gast als belangrijk persoon: ik mocht zelfs backstage.

_____ vip _____

'HELP, ik kan het schip niet meer doen stoppen!', riep mijn zus van achter haar computer.

SOS _____ pc _____

Om de weg naar het toilet te vinden, heb je in dat kasteel bijna satellietbepaling nodig.

_____ wc _____ gps _____

Ik kreeg een bericht op mijn mobieltje vanuit het rust- en verzorgingstehuis in verband met opa.

_____ sms _____ RVT _____ i.v.m. _____

5.3

27

- Zoek het woord voluit in het woordenboek of op het internet.

wc water closet _____

SOS save our souls _____

max. maximum _____

d.m.v. door middel van _____

v.l.n.r. van links naar rechts _____

Les 5

5.1

- Vul de correcte afkortingen in op deze reclameboodschap.

Kies uit:

m – cm – kg –
t.w.v. – art. – mm

27

20% KORTING

+GRATIS verlengsnoer 20 m

t.w.v. € 24,95 (via webshop)

Heggenschaar elektrisch 550 W

AHS 45-26

- Gewicht 3,3 kg
- Meslengte 45 cm
- Snijbreedte 26 mm

art. 428845

3 jaar garantie

ECO

159,00*

127,00*

- Wat betekent t.w.v.?

ter waarde van _____

5.2

- Lees de tekst.
- Markeer de afkortingen.
- Noteer de juiste betekenis onder de zin. Gebruik een (online) woordenboek indien nodig.

27

I.v.m. de spelletjesavond in het RVT moet ik z.s.m. iets sturen naar de directeur.

in verband met/rust- en verzorgingstehuis/zo snel mogelijk _____

Ik had graag het aantal deelnemers willen beperken tot max. 5 per ploeg.

maximum _____

Dit kan d.m.v. een inschrijvingsstrookje.

door middel van _____

Dhr. Schellens toonde vorige week nog een foto van de vorige spelletjeskampioenen.

De heer _____

De namen stonden op de achterkant van de foto v.l.n.r.

van links naar rechts _____

Dit kan ik al!

- Ik kan de inhoud, het effect, de bedoeling en de opbouw van een speech analyseren op basis van het communicatieschema.
- Ik kan voor en tijdens het schrijven van een speech nadenken over de communicatieve situatie. Hierbij kan ik rekening houden met de ontvanger, de bedoeling en het effect van de boodschap.

1

Een sms

11

- Lees de boodschap.
- Markeer de zender met blauw.
- Markeer de ontvanger met groen.
- Vul het schema aan.

boodschap	<u>planning toernooi + matchen</u>
weg/middelen	<u>sms, gsm, 4G of wifi, vingers om te typen</u>
effect	<u>in agenda zetten, iets laten weten aan de trainer</u>
bedoeling	<u>informatief</u> – <u>activerend</u> – ontspannend – expressief – overtuigend
opmaak/ structuur	<u>aanspreking, duidelijk</u> <u>geformuleerd, afsluiting</u>

- Is de boodschap betrouwbaar?
Waarom wel of niet?

Ja, omdat de trainer het bericht stuurt.

- Doorstreep de tekst die instructie geeft, zodat de boodschap enkel nog informatief is.

- Lees de boodschap.
- Markeer de zender met blauw.
- Markeer de ontvanger met groen.
- Vul het schema aan.

Pedagogische studiedag 8 mei a.s.

Terug- en vooruitblikken

- ~~1. Introductie: 8.50 u.~~
- ~~2. Opwarmer: 9.00 u.~~
- ~~3. Tentoonstellingsbezoek met opdracht: 9.10 u.~~
- ~~4. Werken in groepen: 9.25 u.~~
- ~~5. Werking volgend schooljaar: Wat is voor ons belangrijk? 10.10 u.~~
- ~~6. Pauze: 10.45 u.~~
- ~~7. Afspraken voor taal: 11.00 u.~~
- ~~8. Planning activiteiten volgend schooljaar: 11.45 u.~~
- ~~9. Afsluiting: 12.00 – 12.10 u.~~

Vorbereidende opdrachten voor **de leerkrachten**

Elke leerkracht brengt **onderstaande ingevulde documenten** mee:

- **Document** i.v.m. de nieuwe **taalmethode De Taalkanjers**;
- **Kijkwijzer gebruikte werkvorm.**

Daarnaast breng je **een lijst mee met de activiteiten** (binnen en buiten de klas) die je met je leerlingen in de loop van dit schooljaar gedaan hebt. Je vult dit lijstje aan met de activiteiten die in mei en juni nog gepland staan.

Samen staan we sterk en bereiden we ons voor op volgend schooljaar!

De directie

boodschap	planning en voorbereiding pedagogische studiedag
weg/middelen	op pc getypt, afgedrukt met een printer, kopieën genomen
effect	in agenda zetten, goed bewaren, opdrachten uitvoeren
bedoeling	informatief – activerend – ontspannend – expressief – overtuigend
opmaak/structuur	verschillende lettertypes, afbeelding, kleur, duidelijk overzicht, twee delen

- Is de boodschap betrouwbaar? Waarom wel of niet?

Ja, omdat het bericht van de directie komt.

- Doorstreep in de boodschap de tekst zodat enkel de instructie overblijft.

3 Help

- Lees de tabel.
- Schrijf een boodschap die voldoet aan de eigenschappen in de tabel.

zender	Joren
ontvanger	Kamiel
boodschap	agenda vergeten op school, geen idee welke les er gestudeerd moet worden
weg/middelen	sms, gsm, internet
effect	sms terugkrijgen met de juiste les
bedoeling	informerend – activerend
opmaak/structuur	aanspreking, probleem schetsen, vraag formuleren, slotgroet

eigen antwoord, bv

Hey Kamiel,

Ik ben mijn agenda op school vergeten.

Kun jij mij een sms sturen met de lessen die ik tegen morgen moet studeren?

Dank je wel!

Joren

4 Een dag uit het leven van

- Lees de boodschap op de volgende pagina.
- Vul het schema aan.

zender	dierenarts, verzorger
ontvanger	verzorgers, dierenarts
boodschap	voedingsschema van een dier uit de zoo
weg/middelen	planning op papier, getypt en geschreven, pen, pc, printer
effect	planning volgen, bevindingen noteren
opmaak/structuur	duidelijk overzicht door tabelgebruik en kleurgebruik

ZOO		
Mama:	Curly	
Geboortegewicht	1,5 kg	
Gewicht op	17/5/13	2,1 kg
Temp. couveuse: 27 °C	27 °C	
Luchtvochtigheid:	60 %	

Tijdstip	Voeding	Vaststelling
03:00	- baby aanleggen bij moeder - melk afkolven bij moeder	baby dronk gedurende 4 min zeer krachtig, nadien nog 3 min rustiger, 5 cl kunnen afkolven
06:00	- baby aanleggen bij moeder - moedermelk toedienen met spuitje	weinig gedronken bij de moeder, 5 cl volledig opgedronken
09:00	- baby aanleggen bij moeder - voederen met puppymelk	6 min goed doorgedronken, puppymelk valt in de smaak, 8 cl gedronken
12:00	- baby aanleggen bij moeder - melk afkolven bij moeder	
15:00	- baby aanleggen bij moeder - moedermelk toedienen met spuitje	
18:00	- baby aanleggen bij moeder - voederen met puppymelk	
21:00	- baby aanleggen bij moeder - melk afkolven bij moeder	
0:00	- baby aanleggen bij moeder - moedermelk toedienen met spuitje - voederen met puppymelk	

■ Is de boodschap betrouwbaar? Waarom wel of niet?

Ja, omdat het bericht van de dierenarts/verzorger komt.

■ Markeer in de boodschap de tekst die vooral

- instructie weergeeft in het blauw.
- beschrijving weergeeft in het groen.
- informatie weergeeft in het geel.

Het noorden kwijt?

- Schrijf een boodschap naar de juf of meester van de klas van je zoon of dochter.
 - Stel de boodschap zo op dat je de leerkracht informeert en aanzet tot actie.
- meerdere antwoorden mogelijk, bv.

Beste meester,

Aymen is ziek vandaag. Hij is opgestaan met griep en kan niet naar school komen.

Is het mogelijk om de taken en lessen die hij vandaag zal missen mee te geven aan zijn zus Esil?

Esil zit in het tweede leerjaar bij juf Caro.

Alvast bedankt.

Met vriendelijke groeten,

Ibrahim Boujdaini, papa van Aymen.

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik leerde termen als 'zender', 'boodschap', 'ontvanger', 'doel', 'middelen' en 'effect' correct gebruiken.
- Ik leerde de bedoeling, het effect en de middelen van een tekst achterhalen.
- Ik leerde verwoorden op welke manier ik de bedoeling en het effect van een tekst kan aanpassen of versterken.

Dit kan ik al!

- Ik kan informatie verzamelen, vergelijken en neerschrijven over een (eigen behaald) record.
- Ik kan tijdens het schrijven gebruikmaken van bijvoeglijke naamwoorden en signaalwoorden.
- Ik kan mijn eigen schrijfwerk beoordelen en aanpassen aan de hand van een kijkwijzer.

1 Voor het schrijven

- Beoordeel je voorbereidende schrijftaak aan de hand van de kijkwijzer.

Hierop let ik.	Dit gaat al ...
VOOR HET SCHRIJVEN	
Ik zoek extra informatie op en raadpleeg verschillende bronnen.	👍 👍 👍 👍
Ik weet wat mijn schrijfdoel is: een realistisch en volledig beeld vormen over een dag uit het leven van mijn droomberoep.	👍 👍 👍 👍

- Beoordeel je verslag over je droomberoep aan de hand van de kijkwijzer.
- Laat je tekst nalezen door een klasgenoot en pas aan waar het nodig is.

Hierop let ik.	Dit gaat al ...
TIJDENS HET SCHRIJVEN	
Ik schrijf de tekst uit en gebruik mijn schema.	👍 👍 👍 👍
Ik schrijf met passende woorden: vaktaal, afkortingen, signaalwoorden, verwijswaarden, trappen van vergelijking.	👍 👍 👍 👍
Ik zorg voor visuele steun (tekening, foto, prent ...).	👍 👍 👍 👍

- Vat de taken en opdrachten tijdens een dag/nacht in je droomberoep samen. Gebruik je schema en noteer de activiteiten in een sleutelwoord of een kernzin.
- Schrijf het verloop van je droomberoep uit.
- Hou rekening met: vaktaal, afkortingen, signaalwoorden, verwijswoorden, trappen van vergelijking.

ochtend – voormiddag (tot 12u)

middag – namiddag (12u – 18u)

avond (18u – 23u)

nacht (vanaf 23u)

3 Na het schrijven

- Schrijf je verloop netjes over op het kopieerblad.
- Beoordeel je verslag over je droomberoep aan de hand van de kijkwijzer.
- Noteer een pluim en een werkpunt voor jezelf bij een volgende schrijfp opdracht.

Hierop let ik.

Dit gaat al ...

NA HET SCHRIJVEN

Ik denk na over hoe ik het vond om te schrijven.
Wat ging goed? Wat kon beter?

Een pluim voor mezelf: _____

Extra aandacht voor: _____

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik leerde verschillende bronnen raadplegen en informatie kritisch selecteren.
- Ik leerde een chronologisch verloop gestructureerd uitschrijven in sleutelwoorden en kernzinnen.
- Ik leerde om mijn werk te verzorgen, met oog voor lay-out en afwerking.

Dit kan ik al!

- Ik kan mijn mening formuleren en staven met goede argumenten.
- Ik kan mijn mening duidelijk overbrengen naar anderen.

1 Klassikale checklist en prentenboek screenen

- Met welke aandachtspunten hou je rekening tijdens het lezen en screenen van een prentenboek? Noteer ze in de checklist.

meerdere antwoorden mogelijk, bv.

Hierop let ik.	Dit gaat al ...
TIJDENS HET LEZEN	
Er komen zowel mannelijke als vrouwelijke hoofdpersonages aan bod.	1 2
Het hoofdpersonage heeft geen stereotiep uiterlijk (denk aan: kledij, accessoires, kapsel ...).	1 2
De rollen van mannelijke en vrouwelijke hoofdpersonages zijn gelijkwaardig.	1 2
Er komen verschillende culturen aan bod.	1 2
Het hoofdpersonage oefent geen stereotiepe activiteiten uit op school/op het werk/in de vrije tijd (bv. meisjes voetballen tijdens de speeltijd, jongens staan als meester voor de klas, meisjes doen gevechtssport in hun vrije tijd, jongens doen aan ballet in hun vrije tijd).	1 2
Er is geen stereotiep rollenpatroon.	1
Het rollenpatroon in het dagelijkse leven wordt doorbroken (gezinssamenstelling, taakverdeling binnen het gezin).	2

- Screen elk prentenboek aan de hand van de checklist.
- Geef je prentenboek een score door de duimpjes in te kleuren (1 = prentenboek 1, 2 = prentenboek 2)
- Hou rekening met de cover, de achterflap, de titel, de inhoud en de prenten.

- Noteer je besluit en enkele argumenten die je mening staven.

Titel van prentenboek 1: [meerdere antwoorden mogelijk](#)

- Vind je dat het boek erg stereotiep is na het screenen of net niet?
- Kleur het aantal duimpjes.

- Formuleer minstens twee argumenten om je mening te staven.

- _____
- _____
- _____
- _____

Titel van prentenboek 2: [meerdere antwoorden mogelijk](#)

- Vind je dat het boek erg stereotiep is na het screenen of net niet?
- Kleur het aantal duimpjes.

- Formuleer minstens twee argumenten om je mening te staven.

- _____
- _____
- _____
- _____

3

Een recensie over het prentenboek

- Schrijf een korte recensie over een prentenboek dat je screende.
- Noteer je eigen mening over de inhoud van het prentenboek en staaf die met duidelijke argumenten.

Deze recensie gaat over (titel prentenboek):

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik leerde om boeken kritisch te beoordelen aan de hand van vooropgestelde aandachtspunten.
- Ik leerde om argumenten te formuleren die mijn besluit staven.

Les 7

7.1

11

- Bekijk de folder.
- Omkring de zender van de boodschap op de folder.
- Vul de tabel aan.

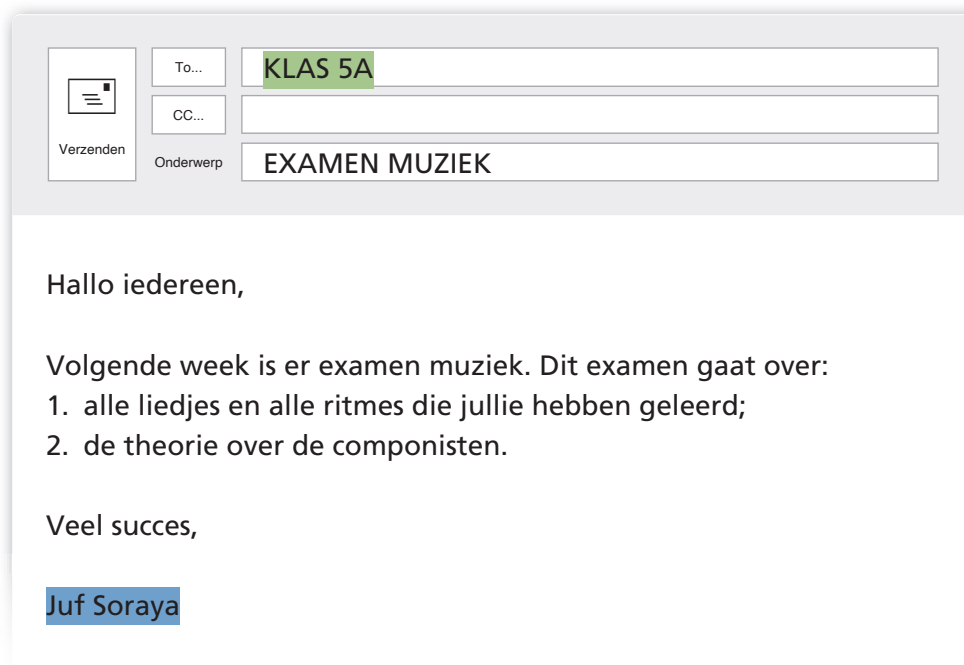

ontvanger	iedereen die de folder leest, klanten
boodschap	deze producten zijn afgeprijsd, dus goedkoper
weg/middelen	papieren folder, foto's van de producten, bedeler reclame/bpost
effect	de klanten komen wel of niet iets kopen uit de folder
bedoeling	informereren – instructie geven – aanzetten tot actie – beschrijving
opmaak/structuur	verschillende lettertypes, foto's, kleur, duidelijk overzicht, originele slogan

- Is de boodschap betrouwbaar en waarom?

Ja, want de winkel heeft de folder zelf gestuurd.

- Lees de boodschap.
- Markeer de zender in de boodschap blauw.
- Markeer de ontvanger in de boodschap groen.
- Vul de tabel aan.

boodschap	leerstof die voorkomt op het examen
weg/middelen	pc, e-mail, internet
effect	de leerlingen studeren wel of niet de juiste leerstof
bedoeling	informerend – instructie geven – aanzetten tot actie – beschrijving
opmaak/structuur	aanspreking en slotgroet, nummering bij de leerstof

- Herschrijf de mail van Juf Soraya.
- De boodschap moet een duidelijke instructie geven die duidelijk aanzet tot actie. **meerdere antwoorden mogelijk, bv.**

Verzenden	To...	KLAS 5A
	CC...	
	Onderwerp	EXAMEN MUZIEK

Hallo iedereen,

Volgende week hebben jullie examen muziek.

Hoog tijd dus om te beginnen studeren.

1. Zing alle liedjes luidop.

2. Oefen de ritmes met een potlood.

3. Maak een schema over de componisten.

Aan de slag dus allemaal!!

Veel succes,

Juf Soraya

Les 7

7.1

11

- Lees de boodschap.
- Markeer de zender in de boodschap blauw.
- Markeer de ontvanger in de boodschap groen.
- Vul de tabel in.

RFP BANK	Rekening	Afschrift
	000-01 101 10-11 Zicht	Nr. 1/1
VAN ISTERDAEL A.		
Datum	Omschrijving	Bedrag
	Vorig saldo	4187,00
13/01/2020	Overschrijving naar BVBA Osteopathie betaling kine: dec - jan	-387,16
17/01/2020	Overschrijving naar Meubelux, Denderleeuw	-761,84
24/01/2020	Begunstigde: Mevr. A. Van Isterdael geld verjaardag oma	50,00
05/02/2020	Overschrijving naar Curaçao Travel boeking vakantie 03/08/21	-2999,00
07/02/2020	Betaling kledingzaak Karla Kids	-99,00
	nieuw saldo	-10,00

boodschap	<u>stand van de rekening, hoeveel geld er nog op de rekening staat, meegeven dat het saldo negatief is</u>
weg/middelen	<u>pc, afdruk van het bankafschrift, papier</u>
effect	<u>nadenken over de uitgaven, geld bijstorten</u>
bedoeling	<u>informereren – instructie geven – aanzetten tot actie – beschrijving</u>
opmaak/structuur	<u>duidelijk overzicht met tabel</u>

7.2

11

- Bekijk de tabel.
- Formuleer een e-mail die voldoet aan de voorschriften in de tabel.

zender	tennisleraar
ontvanger	U11-ploeg
boodschap	planning toernooi: matchen om 10, 12 en 14 uur + vooraf joggen als training
weg/middelen	pc, e-mail, internet
effect	de jongens plannen het toernooi in, ze gaan om de twee dagen joggen als voorbereiding
bedoeling	informereren – instructie geven – aanzetten tot actie – beschrijving
opmaak/structuur	aanspreking en slotgroet, duidelijke vermelding datum en uur

eigen antwoord, bv.

 Verzenden

To...

CC...

Onderwerp

Beste leden,

Ter info wil ik jullie de datum en de uren van het komende toernooi meegeven.

Zaterdag 16 mei spelen we drie matchen.

De matchen vinden plaats om 10 uur, 12 uur en 14 uur.

Om jullie grondig voor te bereiden, verwacht ik dat jullie de week voor het toernooi om de twee dagen een halfuur gaan joggen.

Graag tot dan,

Tennisleraar Stan

- Lees het onderwerp van dit forum.
- Formuleer een reactie waarin duidelijk een instructie gegeven wordt over hoe je de Franse les kunt studeren.

[Fortniter099](#) maandag 2 september 2019 18.26

Bonjour!! Ik had vandaag mijn eerste schooldag in het vijfde leerjaar. Ik kreeg dus ook mijn eerste les Frans. Hoe cool is dat?!! Nu ben ik op zoek naar tips om de woorden en zinnen goed te kunnen studeren en onthouden. Iemand originele ideetjes?

eigen antwoord, bv.

[Beste Fortniter099,](#)

[Schrijf eerst de Franse woordjes over op een los blad.](#)

[Leg je boek weg en noteer de Nederlandse vertaling ernaast.](#)

[Controleer met je boek.](#)

[Dek de eerste kolom Franse woorden weer af met een blaadje of een schrift en vertaal nog een keer van Nederlands naar Frans.](#)

- Zijn reacties op een forum betrouwbaar? Waarom?

[Niet altijd, want je weet niet echt van wie het komt. /](#)

[Het is een mening van een onbekend persoon.](#)

Thema 10

Kunst- en vliegwerk

Dit kan ik al!

- Ik kan een fragment van een boek beoordelen.

1 Wie zegt wat?

- Lees de zinnen uit het Taalkanjerverhaal.
- Schrijf na elke zin een personage dat past bij deze zin.

meerdere antwoorden mogelijk, bv.

Joepie! Bijna vakantie!

alle leerlingen

Het is de eerste maandag van de vakantie, en ik kan geen straf meer krijgen.

Jonas

Jonas, zit stil!

de juf

Ik verhuis terug naar China, juf!

Tsung

JONAS ...! Ook de laatste dagen van het schooljaar horen we beleefd te zijn.

de juf

En ... is dat ... mijn bureaustoel?

de directeur

Neem eens een voorbeeld aan je buurman. Die zit keurig stil in zijn bank.

de juf

Wil ik liever hier blijven? Ja en nee, denk ik.

Tsung

En wat heeft dat allemaal te betekenen?!

de directeur

Dat betekent strafwerk jongens.

de directeur

Ik heb altijd gedacht dat jij een gevoelloos, opschepperig en stoer haantje-de-voorste was.

Leen

Ik vind jou honderd keer leuker dan alle andere meisjes.

Jonas

2 Mijn voorspelling

- Bekijk de afbeeldingen.

- Schrijf jouw voorspelling over het verhaal in drie zinnen.

meerdere antwoorden mogelijk, bv. Jonas en zijn vrienden bedenken een plan om Tsung in België te houden. Daarvoor gebruiken ze de bureaustoel van de directeur, maar die is daar niet blij mee. Uiteindelijk verklaart Jonas zijn liefde aan Leen.

- Kruis de passende tekstsoort aan.

- fictie
- non-fictie

- ontspannende tekst
- informatieve tekst
- activerende tekst
- overtuigende tekst
- expressieve tekst

3 Mijn favorieten

- Lees de opdrachten.
- Kies bij elk nummer één opdracht die je wil uitvoeren **tijdens** het lezen.

	OPDRACHT A	OPDRACHT B
1	Kies jouw favoriete personage in dit verhaal. Waarom is dit jouw favoriet?	Teken een van de hoofdpersonages. Schrijf twee kenmerken op voor het uiterlijk en twee kenmerken voor het karakter van het personage.
2	Kies vier zinnen die jij grappig vindt.	Zoek een zin die je wil onthouden. Waarom vind je deze zin bijzonder?
3	Maak een cover bij dit verhaal.	Bedenk een nieuwe titel.
4	Maak een reclameaffiche voor de reusachtig grote vlieger. Denk aan een goede slogan.	Maak een nieuwsbericht over de nieuwe uitvinding in de tekst.
5	Stuur een e-mail naar de directeur waarom Jonas wel of geen straf moet krijgen.	Geef een direct bevel aan de directeur. Geef een bevel aan de directeur in de vorm van een verzoek.

Hoofdpersonage:

eigen antwoord

Grappige/bijzondere zinnen:

[eigen antwoord](#)

Nieuwe titel/cover:

[eigen antwoord](#)

- Kies een hoofdpersonage. Hoe voelt het personage zich tijdens het verhaal?
- Schrijf een gedicht dat past bij dit gevoel.

eigen antwoord

Hierop let ik.	Dit gaat al ...
VOOR HET LEZEN	
Ik weet wat mijn leesdoel is.	👍 👍 👍 👍
TIJDENS HET LEZEN	
Ik denk na en leg verbanden (met de wereld, met andere teksten ...).	👍 👍 👍 👍
NA HET LEZEN	
Ik denk terug. Is mijn leesdoel bereikt? Kan ik het verhaal beoordelen?	👍 👍 👍 👍

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik leerde de titel, de personages, de situatie en het taalgebruik in een verhaal beoordelen.

Dit kan ik al!

- Ik kan het ontstaan en het gebruik van leenwoorden onderzoeken.
- Ik kan leenwoorden correct inzetten bij het schrijven van een gedicht.

1 Hoe zal ik het zeggen?

- Lees de dialoog.
- Noteer onder de onderstreepte leenwoorden een Nederlands synoniem indien dat bestaat. Gebruik indien nodig een (online) woordenboek.

ELLA Goedemiddag, met Ella Vosters.

KEMAL Hey Ella, met Kemal hier.

ELLA Dag Kemal, hoe is het in Parijs?

KEMAL Heel goed! Papa en Emina haalden net croissants voor het ontbijt.

geen bestaand synoniem

ELLA Hm, dat zal smaken! Wat gaan jullie nog doen vandaag?

KEMAL In de voormiddag gewoon een douche nemen en nog wat chillen.

stortbad, regenbad ontspannen

We waren gisterenavond pas laat thuis van de cinema.

filmzaal/bioscoop

ELLA En in de namiddag? Gingen jullie niet naar dat populaire museum?

geliefd

KEMAL Ja, klopt, naar het Louvre!

ELLA Stop maar wat extra geld in je portefeuille voor wanneer je een souvenir zou

geldbeugel aandenken

willen kopen. En ... euh ... niet te veel shoppen, hé!

winkelen

KEMAL Wie het zegt?! Ik zal een klein cadeau voor je meebrengen.

geschenk

ELLA Veel plezier nog en dan zie ik je snel terug.

KEMAL Toppie! Ciao!

Daag!

2 Hoor ik het of weet ik het?

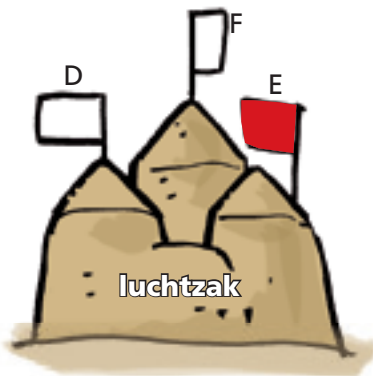
- Luister naar de leenwoorden.

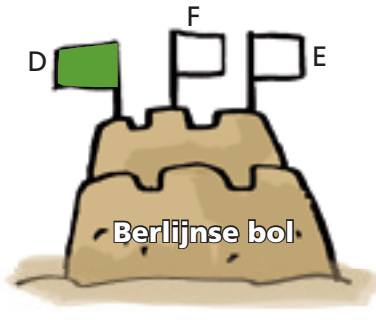
creditcard – Boule de Berlin – parasol – logé – tumult – camping – föhn – airbag – handsfree

- Noteer de woorden bij het Nederlandse synoniem.
- In welke taal hoorde je dit woord: D = Duits; F = Frans; E = Engels?
- Kleur het juiste vlaggetje in de gepaste kleur.
 - Groen: het woord is sterk gelijkend op het Nederlands.
 - Rood: het woord is erg verschillend van het Nederlandse woord.

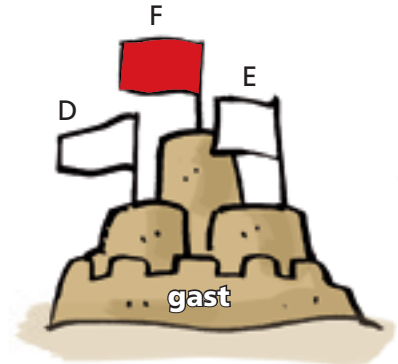
Voorbeeld: Je hoort **Bratwurst**. Je noteert het woord bij het zandkasteel met het Nederlandse synoniem, **braadworst**. Je kleurt de Duitse vlag groen, want het Duitse en het Nederlandse woord lijken sterk op elkaar.

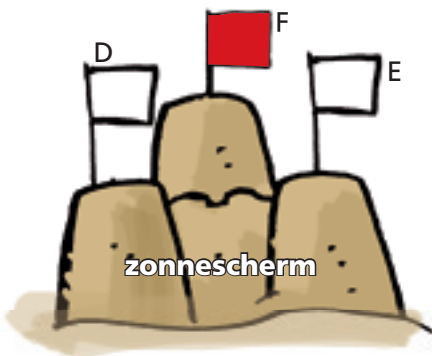
airbag

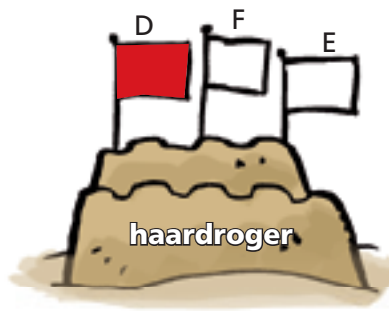
Boule de Berlin

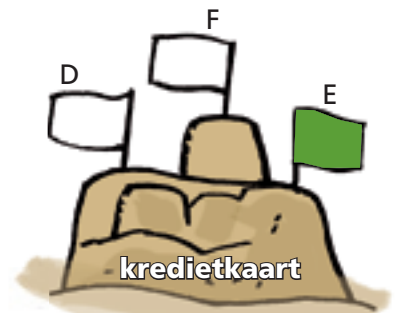
logé

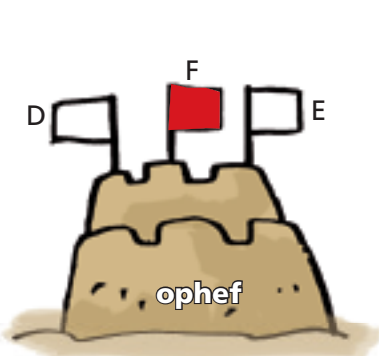
parasol

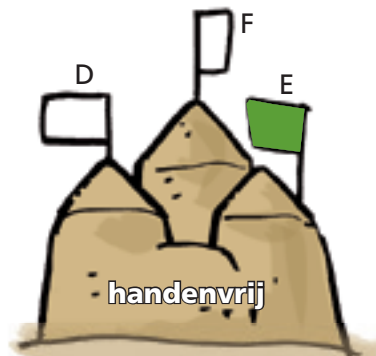
föhn

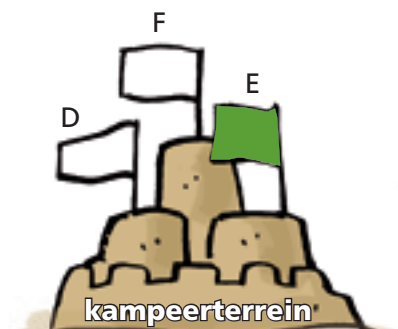
creditcard

tumult

handsfree

camping

3 Vooraleer het strand te betreden

- Bekijk het informatiebord goed.

- Vul het schema aan met je buur.

zender	de gemeente Zeebeke
ontvanger	de bezoekers van het strand
bedoeling	de mensen informeren over de leefregels, hulpdiensten, inlichtingen

- Bespreek met je buur welke boodschappen je kunt lezen op dit informatiebord.
- Hoe zie je op het strand of je veilig kunt gaan zwemmen in zee?

Wanneer er geen rode en geen gele vlag hangt.

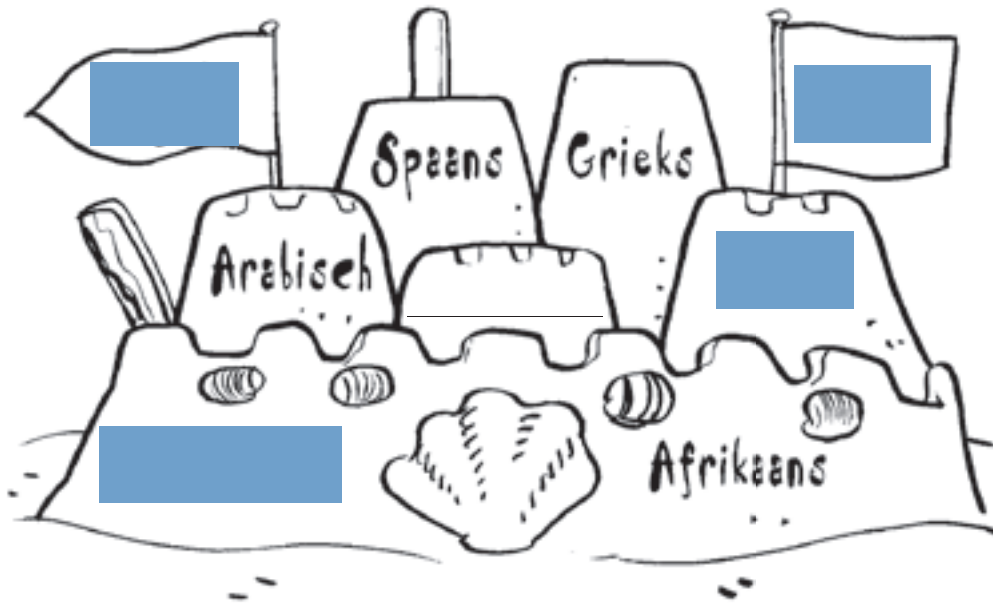
- Waar breng je een kind naartoe dat zijn of haar ouders verloren is?

Je brengt een kind dat zijn of haar ouders verloren is, naar de witte vlag.

- Kies drie boodschappen die voor jouw gezin belangrijk kunnen zijn.

eigen antwoord, bv. kleur van de vlag, verboden voor honden, kind gevonden

- Markeer de namen van de vreemde talen die je op het informatiebord vindt.
- Omkring de naam van de talen die jij spreekt, indien die ertussen staat/staan.
- Noteer onder die taal met wie jij die spreekt.
- Als je nog een andere taal spreekt, noteer die dan op de lege schrijflijn.

- Welke woorden uit deze vreemde talen kun je lezen op het informatiebord?
- Vul de tabel aan.

Nederlands	Frans	Duits	Engels
(het) zwemmen	<u>nager</u>	<u>schwimmen</u>	<u>swimming</u>
<u>gevaarlijk</u>	dangereux	<u>gefährlich</u>	<u>dangerous</u>
<u>verboden</u>	<u>interdit</u>	verboden	<u>forbidden</u>
<u>kind</u>	<u>enfant</u>	<u>Kind</u>	child

4 Waarover wil je nog inlichtingen?

- Ontwerp zelf nog een ander informatiebord dat je kunt tegenkomen op het strand: wat mag wel en wat mag niet?

Maak hier jouw schets.	Schrijf hier jouw tekst.
	<u>eigen antwoord</u> _____ _____ _____ _____

- Kleur alle woorden of uitdrukkingen die hetzelfde betekenen in dezelfde kleur.

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik leerde interesse en verwondering tonen voor passend taalgebruik in verschillende situaties, de sociale context en de talige aspecten van cultuuruitingen.
- Ik leerde nadenken over het gebruik van leenwoorden.
- Ik leerde interesse, verwondering en waardering tonen voor andere talen die ik (nog niet) ken.

Dit kan ik al!

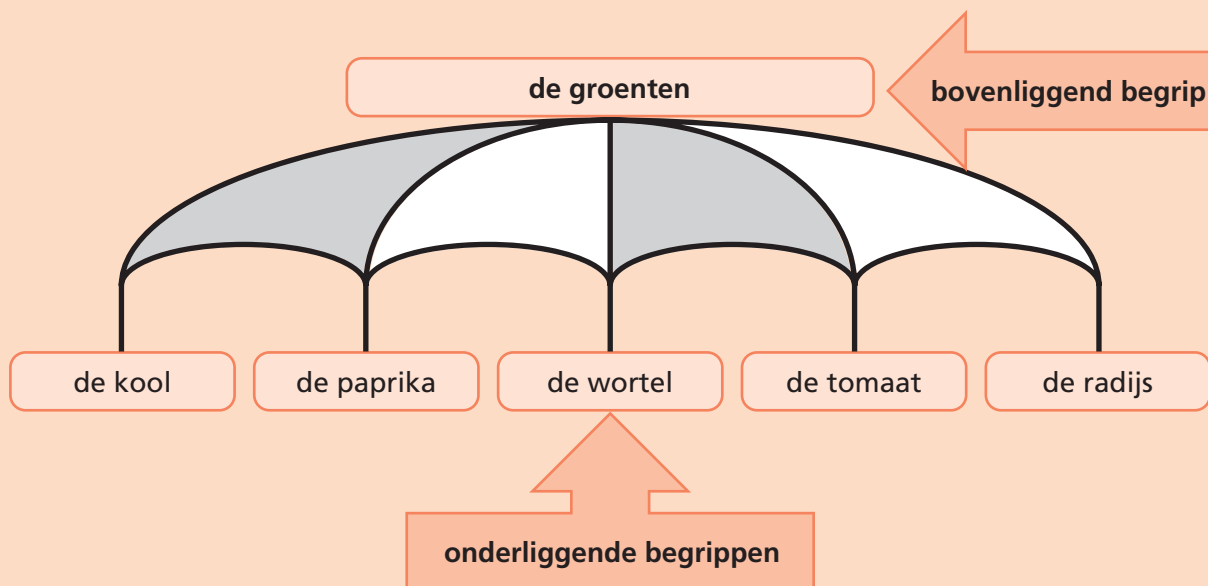
- Ik kan boven- en onderliggende begrippen zoeken tussen verschillende leenwoorden.
- Ik kan de gespreksregels toepassen.
- Ik kan aan de hand van verschillende bronnen een spreekopdracht voorbereiden en beargumenteren.

Onderliggende en bovenliggende begrippen

Woorden kun je in groepen indelen.

- Sommige woorden behoren tot dezelfde groep.
Voorbeelden: kool, paprika, wortel, tomaat, radijs ... behoren tot dezelfde groep: de groenten.
 Het zijn **onderliggende** begrippen.
- Een groep heeft een **verzamelnaam**.
Voorbeelden: verzamelnaam = de groenten
 → tot de groep groenten behoren kool, paprika ...
 Het is een **bovenliggend** begrip.

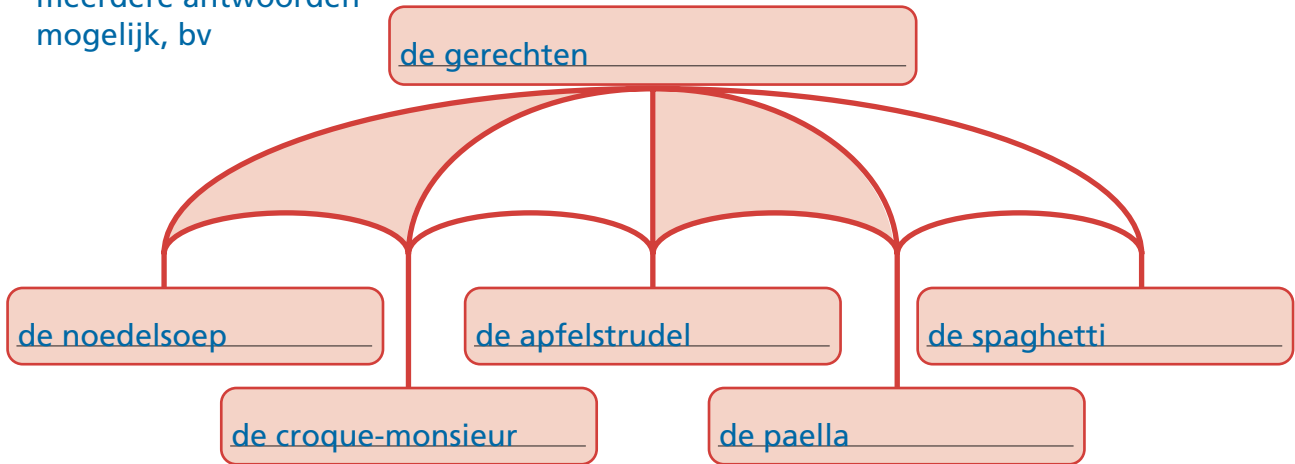
1**Ons favoriete thema!**

- Noteer de titel van het verkozen thema.

Ons favoriete thema dit schooljaar was: eigen antwoord, bv. thema 6: Op je gezondheid

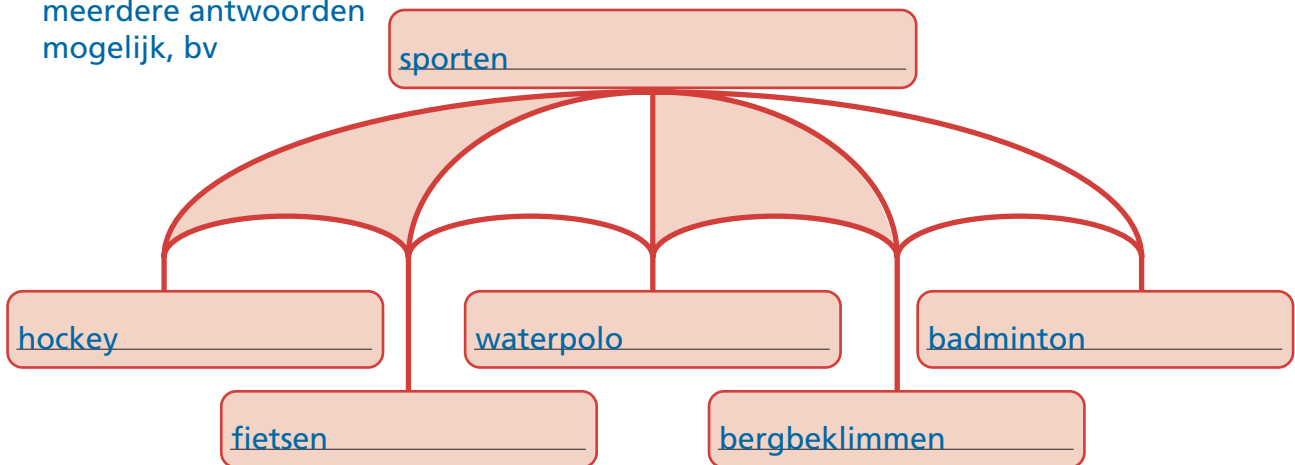
- Noteer een sleutel- of kernwoord dat past bij het verkozen thema boven de paraplu.
- Noteer voorbeelden van het sleutel- of kernwoord onder de paraplu.

meerdere antwoorden
mogelijk, bv

- Zoek samen met je buur een ander sleutel- of kernwoord dat past bij het verkozen thema. Noteer boven de paraplu.
- Zoek samen met je buur voorbeelden van het sleutel- of kernwoord. Noteer ze onder de paraplu.

meerdere antwoorden
mogelijk, bv

2**Wat hoort niet thuis in de rij?**

- Lees de woorden in de rij.
- Omkring het woord dat **niet** thuishoort in de rij.

- 1 de zwembroek – de zwemvliezen – de snorkel – het badpak – de springplank
- 2 de toast – de omelet – het fruitsap – het spek – de cornflakes
- 3 Stille Oceaan – Marokko – Frankrijk – China – Oostenrijk
- 4 de palmboom – de kokosnoot – de mango – de kiwi – de granaatappel
- 5 de dolfijn – het zeepaardje – de walvis – de kikker – de haai

3 Onderliggende en bovenliggende begrippen

- Lees de bovenliggende begrippen.
- Welke onderliggende begrippen horen bij het bovenliggende begrip? Geef ze dezelfde kleur.

de landdieren	de zeedieren	de toiletpullen	de schoolspullen
de orka	de hagedis	de haarborstel	de agenda
de pennenzak	het parfum	de brooddoos	de zeeanemoon
de tandenborstel	de drinkfles	de kwal	de aap
de reuzenschildpad	de octopus	de pinguïn	de zeep

4 Vakantiefoto's beschrijven

- Noteer boven de foto's een passend bovenliggend begrip.
- Noteer onder de foto's twee onderliggende begrippen. Noteer het lidwoord indien mogelijk.

meerdere antwoorden mogelijk, bv.

de strandkledij

1 de bikini

2 de zonnebril

de vervoermiddelen

1 het vrachtschip

2 het vliegtuig

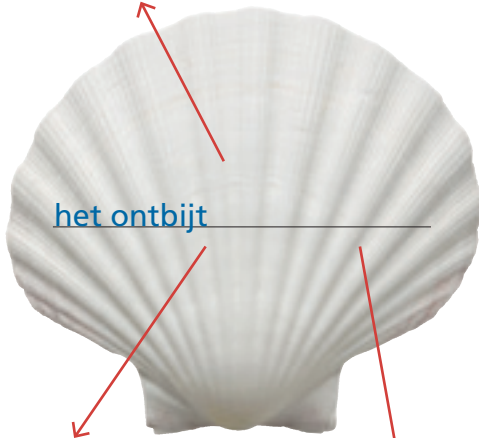
5

Je klasgenoot vult aan!

- Geef je werkboek aan een klasgenoot.
- Noteer in het werkboek van je klasgenoot drie bovenliggende begrippen in de schelpen.
- Noteer in je eigen werkboek rond de schelpen met bovenliggende begrippen (die je klasgenoot schreef) drie onderliggende begrippen.

meerdere antwoorden mogelijk, bv

het brood _____

het ontbijt _____

de melk _____

de ontbijtgranen _____

rekenen _____

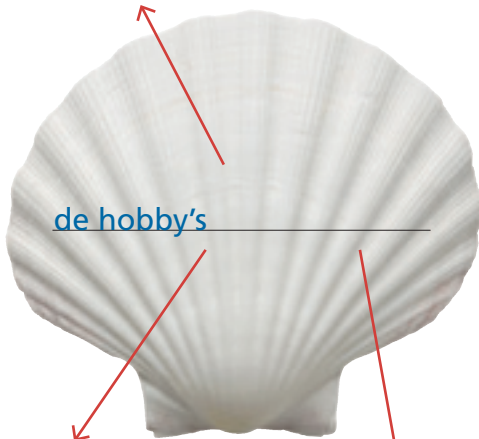

de schoolvakken _____

spelling _____

taal _____

piano spelen _____

de hobby's _____

turnen _____

mountainbiken _____

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik leerde boven- en onderliggende begrippen over een bepaald thema weergeven en ordenen.
- Ik leerde de gespreksregels zelfstandig toepassen in een groepsgesprek.
- Ik leerde verslag uitbrengen van een gesprek.

Dit kan ik al!

- Ik kan instructies geven aan klasgenoten met stappen en tussenstappen.
- Ik kan gebeurtenissen op een gestructureerde manier voorstellen.
- Ik kan het communicatieschema toepassen bij een schrijfopdracht.

1 Mijn opdrachtenfiche

- Noteer je opdracht in de fiche voor het eiland.
- Hou rekening met: eenvoudig taalgebruik, spelling, leestekens, zinsbouw en een verzorgd handschrift.

Materiaal

Opdracht

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik leerde het doel, de ontvanger, de boodschap en de middelen van een boodschap bepalen.
- Ik leerde in correcte taal een opdracht of instructie uitschrijven voor een medeleerling.
- Ik leerde gestructureerd uitleg geven over mijn opdrachtenfiche.

Dit kan ik al!

- Ik kan een tekst samenvatten in een mindmap door gebruik te maken van de W-vragen en de H-vraag.
- Ik kan gevoelens afleiden uit een tekst.
- Ik kan personages en gebeurtenissen uit een tekst visualiseren.
- Ik kan een verhaal beoordelen.
- Ik kan een mop correct voorlezen met intonatie en expressie.
- Ik kan een stappenplan correct uitvoeren.

1 Een verhaal lezen en er een schema bij maken

10

Materiaal: balpen, kleurpotloden

- Neem je taalboek op p. 78-80 bij tekst 1.
- Lees het verhaal.
- Vat de tekst samen aan de hand van een mindmap.

Materiaal: balpen, stift

- Neem je taalboek op p. 80 bij tekst 2.
- Lees de strip en verbind de personages met de juiste gevoelens.

ongerust – relativierend – bewonderend – geërgerd

- Beschrijf kort waarom je denkt dat deze persoon zich zo voelt.

Tip!

Kijk naar de mimiek en de lichaamshouding van de personages.
Ook de leestekens helpen je op weg.

Konstantinopel kijkt bewonderend

omdat zijn moemoe FaceTime ontdekt heeft. Zijn gezicht toont enthousiasme en hij steekt zijn duim in de lucht.

Moemoe voelt zich geërgerd

omdat ze veel kwaaltjes heeft. Ze kijkt ook heel bedrukt met gefronste wenkbrauwen en een droevige mond.

Kiekeboe is relativerend

omdat hij Moemoe wil gerust stellen. Hij toont ook een rustige houding en houdt zijn hand bedenkelijk tegen zijn mond.

3 Visualiseer een personage uit het verhaal

10

Materiaal: balpen, kleurpotloden of stiften

- Neem je taalboek op p. 81-83 bij tekst 3.
- Lees het verhaal en kies er één personage uit.
- Noteer hier alle kenmerken (innerlijk en uiterlijk) over het personage die je kunt vinden in de tekst.

Innerlijk: _____

Uiterlijk: _____

- Vorm een beeld van het personage in je hoofd en maak een schets op een aparte pagina.

4 Kunst om van te smullen

10

Materiaal: een eetlepel, poedersuiker, water, studentenhaver, ontbijtgranen, smarties, hagelslag

- Neem je taalboek op p. 84-85 bij tekst 4.
- Voer het stappenplan uit.
- Eet het resultaat op.

5 Beoordeel het verhaal

10

Materiaal: balpen, markeerstift

- Neem je taalboek op p. 86-88 bij tekst 5.
- Markeer de woorden en zinnen die volgens jou passen bij het verhaal.

Ik vond het fijn om het verhaal te lezen.

fantasierijk

voorspelbaar

saai

dromerig

Ik vond het verhaal te langdradig.

verrassend

herkenbaar

spannend

makkelijk

Ik vond het te veel tekst.

Ik vond het net genoeg tekst.

Ik vond het verhaal vlot leesbaar.

avontuurlijk

geheimzinnig

moeilijk

Ik vond de personages leuk gekozen.

griezelig

romantisch

6 Vertel de moppen

10

- Neem je taalboek op p. 89-91 bij tekst 6.
- Kies jouw favoriete mop en lees ze expressief voor aan een klasgenoot.

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik leerde een tekst samenvatten aan de hand van de W-vragen en de H-vraag in een mindmap.
- Ik leerde gevoelens afleiden uit een tekst.
- Ik leerde personages en gebeurtenissen uit een tekst visualiseren.
- Ik leerde een stappenplan op mijn niveau lezen, begrijpen en uitvoeren.
- Ik leerde een verhaal beoordelen aan de hand van een kijkwijzer.
- Ik leerde een mop correct voorlezen.
- Ik leerde een stappenplan correct uitvoeren.

Les 2

2.1

- Kijk naar de foto's.
- Noteer het juiste leenwoord met lidwoord onder de foto's.

de airbag

de parasol

de chauffeur

het cadeau

de föhn

handsfree

2.2

- Lees de tekst.
- Markeer alle leenwoorden in de tekst.

Hallo James,

Hoe gaat het met jou? Met ons gaat het heel goed! De herinneringen aan ons verblijf met jullie op de camping zullen voor altijd in ons geheugen blijven. We hebben jullie heerlijke recept thuis nog een keertje uitgeprobeerd. Onze logé had nog nooit van de boule de Berlin gehoord. Er was wel wat hetze over wie de afwas moest doen.

Jordy was eigenlijk wel wat klein om mee te helpen. Hij lag te chillen in de fauteuil. Bedankt voor het mooie souvenir aan onze reis!

Tot gauw!

Tschüss!

Yenthe Fierens

- Vul de tekst aan met Nederlandse synoniemen voor de leenwoorden.
 - Gebruik indien nodig een (online) woordenboek om de betekenis te vinden.
- Kies uit:

berlinerbol – ophef – genieten – zetel – kampeerterrein – aandenken – daag – gast

Hallo James,

Hoe gaat het met jou? Met ons gaat het heel goed! De herinneringen aan ons verblijf met jullie op het **kampeerterrein** zullen voor altijd in ons geheugen blijven.

We hebben jullie heerlijke recept thuis nog een keertje uitgeprobeerd.

Onze **gast** had nog nooit van de **berlinerbol** gehoord. Er was wel wat **ophef** over wie de afwas moest doen.

Jordy was eigenlijk wel wat klein om mee te helpen. Hij lag te

genieten in de **zetel**.

Bedankt voor het mooie **aandenken** aan onze reis!

Tot gauw!

Daag!

Yenthe Fierens

2.3

- Kies drie leenwoorden uit oefening 1 en 2.
- Maak met elk leenwoord een correcte zin zodat de betekenis van het leenwoord duidelijk wordt.

meerdere antwoorden mogelijk, bv. _____

Mijn mama is een uitstekende chauffeur, zij heeft nog nooit een ongeval gehad met haar auto. _____

Op het strand zit ik vaak onder de parasol, zodat ik niet verbrand door de zon. _____

Soms is Kamira mijn logé: hij blijft dan slapen op onze slaapbank. _____

3.1

28

- Lees de bovenliggende begrippen.
- Welke onderliggende begrippen horen bij het bovenliggende begrip? Geef ze dezelfde kleur.

de paella snorkelen het hotel de tent zwemmen

de verblijfplaatsen de vakantieactiviteiten de uitstapjes

de couscous knutselen de chalet de gerechten de tortellini

3.2

28

- Lees de woorden in het kader.
- Noteer het bovenliggend begrip in de denkballon.
- Noteer de onderliggende begrippen in de tabel onder de foto.

badsteden – La Roche – De Panne – steden in de Ardennen – Bouillon – Blankenberge – Oostende – Spa

badsteden _____

Oostende _____	De Panne _____	Blankenberge _____
----------------	----------------	--------------------

steden in de Ardennen _____

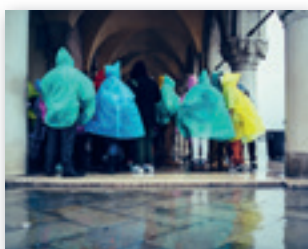
Bouillon _____	La Roche _____	Spa _____
----------------	----------------	-----------

Les 2

2.1

- Bekijk de foto's.
- Noteer het juiste Spaanse leenwoord bij de foto.
Kies uit:

de salsa – de flamenco – de poncho – de lasso

de poncho

de flamenco

de salsa

- Maak een zin waarin je het overgebleven Spaanse leenwoord gebruikt.

eigen antwoord, bv. _____

De cowboy vangt het paard met zijn lasso. _____

2.2

- Lees de tekst.
- Markeer de Spaanse leenwoorden in de tekst.

Ola Enrico,

Hoe gaat het met jou? Met ons gaat het heel goed! De herinneringen aan ons op jullie hacienda zullen voor altijd in ons geheugen blijven.

We hebben jullie heerlijke recept thuis nog een keertje uitgeprobeerd onder commando van onze mama! De tapas kwamen sterk tot hun recht. We hadden ook een potje aioli erbij gezet om af en toe in te soppen. Mmmm.

Jordy was eigenlijk wel wat klein om mee te helpen. Het leek wel of er een guerrilla had plaatsgevonden in de keuken. Maar terwijl mama haar siesta hield, hebben papa en ik de keuken weer netjes in orde gebracht.

Tot gauw!

Adios amigos!

Yenthe Fierens

- Vul de tekst aan met Nederlandse synoniemen voor de Spaanse leenwoorden.
 - Gebruik indien nodig een (online) woordenboek om de betekenis te vinden.
- Kies uit:

**hapjes – landgoed – middagdutje – knoflooksaus –
oorlog – daag – hallo – leiding – vrienden**

Hallo _____ Enrico,

Hoe gaat het met jou? Met ons gaat het heel goed! De herinneringen aan ons verblijf op jullie **landgoed** _____ zullen voor altijd in ons geheugen blijven.

We hebben jullie heerlijke recept thuis nog een keertje uitgeprobeerd onder

leiding _____ van onze mama! De **hapjes** _____

kwamen sterk tot hun recht. We hadden ook een potje **knoflooksaus** _____

erbij gezet om af en toe in te soppen. Mmmm.

Jordy was eigenlijk wel wat klein om mee te helpen. Het leek wel of er een

oorlog _____ had plaatsgevonden in de keuken. Maar terwijl mama

haar **middagdutje** _____ hield, hebben papa en ik de keuken weer netjes in orde gebracht.

Tot gauw!

Daag _____ **vrienden** _____!

Yenthe Fierens

2.3

- Kies drie Spaanse leenwoorden uit oefening 1 en 2.
- Maak met elk leenwoord een correcte zin zodat de betekenis duidelijk wordt.

meerdere antwoorden mogelijk, bv. _____

Gelukkig had ik mijn poncho bij op schoolreis, zo werd ik niet nat door de regen. _____

Mijn ouders kunnen goed dansen, want zij volgen salsa. _____

Mijn grootouders zijn elke dag moe na de lunch, daarom houden zij een siësta. _____

3.1

28

- Welke onderliggende begrippen horen bij elkaar? Geef ze dezelfde kleur.

Brussel	de caravan	Roemeens
Italiaans	Marokko	Londen
de tent	Amsterdam	Egypte
Spaans	Senegal	de mobilhome

- Zoek voor elke groep van onderliggende begrippen, een bovenliggend begrip.
- Noteer elk bovenliggend begrip en geef ze dezelfde kleur als de bijpassende onderliggende begrippen.

de hoofdsteden	de kampeer- mogelijkheden	landen in Afrika	de talen
----------------	------------------------------	------------------	----------

3.2

28

- Kies een bovenliggend begrip uit het kader.
- Noteer drie onderliggende begrippen.

de kunst – de watersport – het speelgoed – het keukengerei

meerdere antwoorden mogelijk, bv.

Ik kies het bovenliggend begrip: de kunst / de watersport / het speelgoed / het keukengerei

Ik noteer drie onderliggende begrippen: meerdere antwoorden mogelijk, bv.

schilderen, beeldhouwen, fotografie / surfen, waterskiën, zeilen / het computerspel,

de actiefiguur, de dino / het aardappelmesje, de spatel, de mixer

- Noteer een betekenisvolle zin met een bovenliggend en een onderliggend begrip.

bv. Zwart-witfotografie is een kunst op zich. / Surfen is een vermoeiende watersport. /

Mijn favoriete speelgoed als kleuter was een dinosaurus. / Het keukengerei dat

ontbrak bij de cake was een mixer.

Dit kan ik al!

- Ik kan een cartoon maken.
- Ik kan een brief en een e-mail opstellen. Hierbij kan ik rekening houden met de kenmerken van deze teksttypes.
- Ik kan een interview voorbereiden en afnemen. Hierbij kan ik gepaste open vragen bedenken.

1

Van stripverhaal naar mop!

10

- Lees het stripverhaal.

4

17

© Godi-Zidrou Le Lombard Uitgaven (Dargaud – Lombard NV) 2020

- Schrijf het stripverhaal uit tot een mop.
- Beschrijf de situatie duidelijk zodat de lezers zich kunnen voorstellen wat er gebeurt. Je mag de tekst korter maken en aanpassen, zolang de boodschap duidelijk blijft.
- Gebruik de begin- of eindaanhaling om duidelijk te maken dat een personage iets zegt. **meerdere antwoorden mogelijk, bv.**

Leonie tegen Dokus: 'O, Dokus: nu heb ik een geweldig middel gevonden tegen het spieken. De SPIEKSTOP-pil.'

Dokus: 'Die wil ik wel eens proberen!'

Een tijdje later rent Dokus, krullend van de buikpijn naar het toilet.

'Jouw middel werkt niet, Leonie, dat is een laxeermiddel verdorie!!'

Waarop Leonie zegt: 'Toch wel, want op het toilet kun je toch niet meer spieken hé, Dokus!'

- Lees je mop voor aan een reisgenoot van je eiland. Pas je mop aan waar nodig.

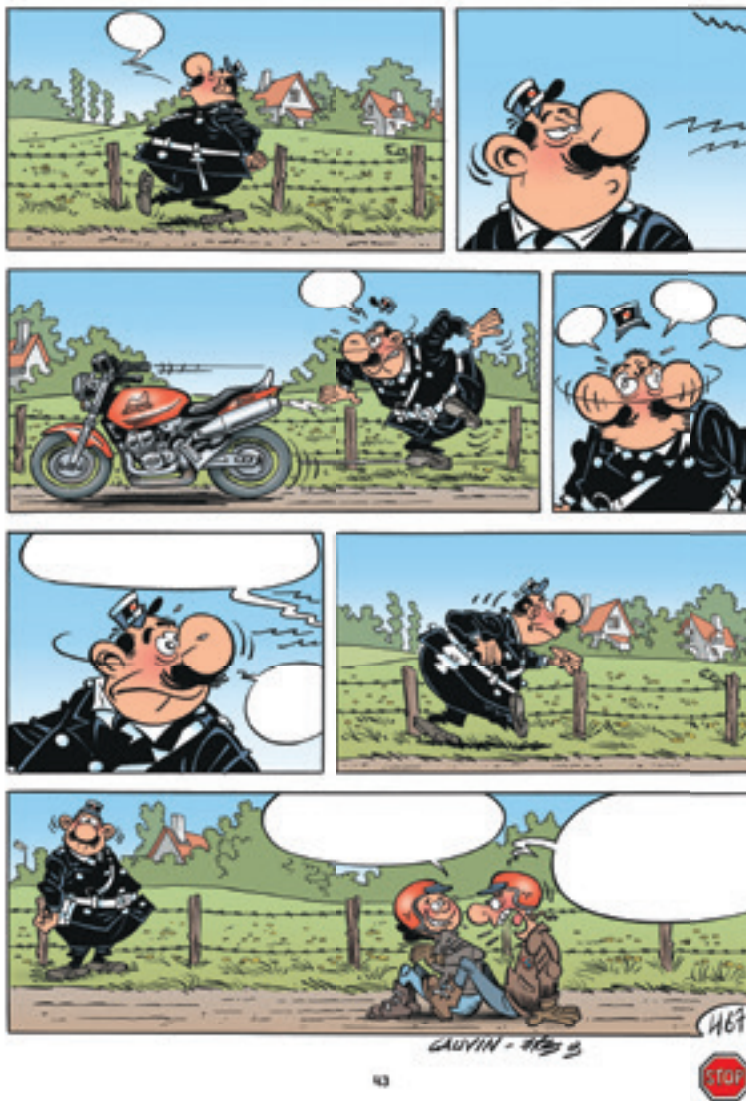

Materiaal: balpen, zwarte stift

- Bekijk het stripverhaal. Denk na over de inhoud van het verhaal en de clou aan het einde.
- Gebruik de schrijflijnen om eerst je ideeën te verzamelen.
- Vul de lege tekstballonnen aan.
- Denk ook aan geluiden die te horen zijn. Schrijf ze met een zwarte stift in de achtergrond van de prenten. [meerdere antwoorden mogelijk](#)

Mijn ideeën ... _____

Vliegende start

10

4

- Bedenk samen met je reisgenoot op het eiland enkele leuke vragen voor een leerling uit het zesde leerjaar.
- Bedenk elk twee 'open' vragen (= het antwoord is niet 'ja' of 'nee').
- Gebruik de W-vragen en de H-vraag om je interview uit te schrijven.

meerdere antwoorden mogelijk, bv.

Mijn vragen:

1 Welke uitstap in het zesde leerjaar was het leukst en waarom?

Antwoord zesdeklasser: _____

2 Op welke manier heb je het goede voorbeeld proberen te geven als oudste van de school?

Antwoord zesdeklasser: _____

3 Welke tips heb je voor ons voor volgend jaar?

Antwoord zesdeklasser: _____

De vragen van mijn reisgenoot:

1 Wat moeten we zeker weten over de leerkracht(en) uit het zesde leerjaar?

Antwoord zesdeklasser: _____

2 Wat vind je het spannendste aan het feit dat je naar het middelbaar mag gaan?

Antwoord zesdeklasser: _____

3 Wat vond je het allerleukste aan het zesde leerjaar en waarom?

Antwoord zesdeklasser: _____

- Kies in les 7 (Luister-en-spreekeiland) ook voor opdracht 3: Interview een zesdeklasser.

4**Eén jaar later ...****10**

4

Materiaal: balpen, net (brief)papier

- Schrijf een toekomstbrief naar jezelf.
- Hoe denk je dat jouw leven eruit zal zien aan het einde van het zesde leerjaar? Wat hoop je geleerd te hebben? Wat zul je samen met je klasgenoten meegemaakt hebben? Denk bij het schrijven van de brief aan: aanspreking – inleiding – midden – slot – afsluiting.
- Schrijf jouw brief op een net blad of briefpapier en geef hem af aan de leerkracht. Je mag de brief ook typen op de computer. **meerdere antwoorden mogelijk**

5**Zo zag onze dag eruit!****10**

4

Materiaal: papier en balpen of computer

- Schrijf samen met een reisgenoot een dagverloop uit van jullie schoolreis/dag.
- Schrijf je verslag op een blad papier of typ het uit op de computer.
- Rangschik de gebeurtenissen volgens ochtend – voormiddag – middag – namiddag – avond.
- Vat de gebeurtenissen/activiteiten tijdens de dag samen. Noteer in een kernzin of met een sleutelwoord. Vermeld eventueel het uur.
- Hou rekening met: afkortingen, signaalwoorden, verwijswoorden, trappen van vergelijking. **meerdere antwoorden mogelijk**

Materiaal: computer met internetverbinding

- Je schrijft een e-mail naar je juf of meester.
- Beschrijf wat je hebt bijgeleerd tijdens het voorbije schooljaar, leuke momenten die je zijn bijgebleven en wat je minder leuk vond in de klas.
- Schrijf in het slot van je e-mail ook een vakantiewens aan je leerkracht.
Denk bij het schrijven van de e-mail aan: aanspreking – inleiding – midden – slot – afsluiting.
- Typ je e-mail uit en verstuur hem naar het mailadres van de klas.

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik leerde een brief sturen, rekening houdend met de kenmerken van dit teksttype.
- Ik leerde een e-mail sturen, rekening houdend met de kenmerken van dit teksttype.
- Ik leerde mijn fantasie gebruiken bij het uitschrijven van een mop.
- Ik leerde mijn fantasie gebruiken bij het uitschrijven van een stripverhaal.
- Ik leerde een interview voorbereiden door gepaste, open vragen te stellen.
- Ik leerde een verslag schrijven van een gebeurtenis tijdens het schooljaar.

Dit kan ik al!

- Ik kan het communicatieschema gebruiken.
- Ik kan leenwoorden herkennen en gebruiken.
- Ik kan de hoofdgedachte uit een beluisterde tekst halen.
- Ik kan een omschrijving geven aan een klasgenoot.
- Ik kan gericht luisteren naar een omschrijving van een klasgenoot.

1 Kort gezegd!

10

9

11

Materiaal: omputer/tablet met internetverbinding, balpen

- Bekijk het filmfragment *Soorten toeristen, wie gaat waarvoor op vakantie?*
- Beantwoord de W-vragen en de H-vraag met sleutelwoorden en kernzinnen.

Wie: toeristen aan zee, stadstoeristen, ecotoeristen, wintersporters, overwinteraars

Wat: op vakantie gaan

Waar: Spaanse kust; steden bv. Barcelona; natuur bv. Spaanse Pyreneeën

Wanneer: in de zomer, in de winter

Waarom: genieten, sporten, overwinteren

Hoe: massatoerisme

- Vat het filmpje samen in je eigen woorden.
- Gebruik je antwoorden op de W-vragen en de H-vraag als leidraad.
- Vertel aan een klasgenoot.

2 Bijna tijd voor vakantie!

10

11

Materiaal: computer/tablet met internetverbinding, balpen

- Bekijk het filmfragment van *Kinderen voor Kinderen – Vakantie*.
- Vul de delen van het communicatieschema aan.

- zender: Kinderen voor Kinderen
- ontvanger: publiek in de zaal, kijker van het filmpje
- boodschap: vertellen over de vakantieplannen
- middel: een lied
- effect: ik krijg zin in vakantie, genieten van het lied

3 Interview een zesdeklasser: uitvoeren

10

Materiaal: smartphone of tablet om te filmen

- Neem het interview dat je voorbereidde op Schrijfeiland (werkboek p. 68, les 6, oefening 3) samen met je reisgenoot af van een leerling uit het zesde leerjaar.
- Vat zijn/haar antwoord op de vragen samen. Noteer de hoofdgedachte in je werkboek bij les 6.

eigen antwoord

TIP!

Je kunt het interview filmen om nadien te herbekijken en de hoofdgedachte uit het antwoord te noteren.

4 Wie heb ik aan de lijn?

10

Materiaal: twee smartphones of telefoontoestellen

- Voer een telefoongesprek met je klasgenoot.
- Spreek af met je klasgenoot wie reiziger 1 en wie reiziger 2 is.
- Gebruik tijdens je gesprek elk drie leenwoorden. Gebruik maximaal één leenwoord per zin.

Tip!

- Denk aan het telefoongesprek dat aan bod kwam in les 2 van dit thema.
- Zorg dat jullie een echt gesprek voeren met vragen en antwoorden.
- Vergeet je aanspreking en afsluiting niet bij het telefoongesprek.

Situatie: Jullie zijn allebei op vakantie op een andere plek. Jullie hebben elkaar al een tijdje niet meer gesproken of gehoord. Reiziger 1 besluit om reiziger 2 op te bellen. Jullie vertellen beiden over jullie vakantiebelevissen aan elkaar.

reiziger 1	reiziger 2
sushi	croque-monsieur
camionette	trottoir
bagage	caravan
mountainbike	souvenir
camping	bungalow

- Voer je telefoongesprek op voor een ander duo. Kunnen zij de leenwoorden eruit halen?

5 Kijkluisteren

10

Materiaal: computer/tablet met internetverbinding, balpen

- Bekijk het filmfragment *Waarom is de zee bij ons niet blauw maar bruin?*
- Noteer de hoofdgedachte.

Tip!

- Zoek het onderwerp van de boodschap: over WIE of WAT wordt er iets verteld?
- Vertel in één zin wat er over het onderwerp gezegd wordt = de hoofdgedachte. De hoofdgedachte is nooit een vraag!

- Wat is de hoofdgedachte van dit kijk- en luisterfragment?

De kleur van de zee wordt bepaald door de weerspiegeling van de lucht en de ondergrond.

- Bekijk filmfragment *Hoe worden vliegtuigmaaltijden bereid?*
- Bekijk het filmpje en noteer de hoofdgedachte.

Tip!

- Zoek het onderwerp van de boodschap: over **WIE** of **WAT** wordt er iets verteld?
- Vertel in één zin wat er over het onderwerp gezegd wordt = de hoofdgedachte.
De hoofdgedachte is nooit een vraag!

- Wat is de hoofdgedachte van dit kijk- en luisterfragment?

De vliegtuigmaaltijden worden bereid met verse ingrediënten in een grootkeuken en nadien ingevroren tot -20°C .

6 Spreken – luisteren – tekenen

10

Materiaal: kleurpotloden/stiften, twee extra pagina's papier

- Je denkt na over je leukste vakantieherinnering.
- Je stelt een mindmap op over je vakantieherinnering met sleutelwoorden en/of kernzinnen.
- Maak deze mindmap op een extra blad.
- Eén reisgenoot vertelt over zijn leukste vakantieherinnering. Gebruik je mindmap als leidraad tijdens het vertellen. De andere reisgenoot luistert en maakt een tekening over de vakantieherinnering die verteld wordt. Maak deze tekening op de achterkant van jouw mindmap.
- Jullie bekijken en bespreken de tekening: zijn alle elementen waarover verteld werd aanwezig in de tekening?
- Nadien wisselen jullie de rollen om.

Verteller van de vakantieherinnering: _____

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik leerde leenwoorden correct uitspreken.
- Ik leerde een telefoongesprek voeren met een klasgenoot en daarbij gepast reageren op wat de andere vertelt.
- Ik leerde de hoofdgedachte van een informatief filmpje samenvatten voor een klasgenoot.
- Ik leerde een situatie zo gedetailleerd mogelijk omschrijven voor een klasgenoot.
- Ik leerde het thema en de hoofdgedachte afleiden uit een informatieve (kijk)luistertekst.
- Ik leerde het communicatieschema toepassen op een beluisterd lied.
- Ik leerde gericht luisteren naar een omschrijving.

LES 8

Denkeiland

Dit kan ik al!

- Ik kan creatief omgaan met taal.
- Ik kan zelfstandige naamwoorden, bijvoeglijke naamwoorden en samenstellingen herkennen, benoemen en gebruiken.

1 Rebus

10

Materiaal: balpen, potlood, kleurpotloden

Los de rebussen op.

Oostenrijk _____

Griekenland _____

De beste zon is een blij gezicht. _____

- Ontwerp zelf een rebus.
- Kies een woord of een zin die met vakantie te maken heeft.
- Noteer je woord of zin onder de rebus.

10

Materiaal: internet, (online) woordenboek

- Lees de titel van de oefening.
- Welke woorden worden gebruikt om **glamping** te omschrijven?

glamour en camping

- Kijk naar de foto's.
- Hoe zou jij glamping omschrijven? Gebruik indien nodig een (online) woordenboek.

eigen antwoord, bv. kamperen in luxe, kamperen met glitter, kamperen op speciale plaatsen

- Verzin zelf een nieuwe vakantieactiviteit.
- Kies uit elke kolom één woord en maak er een nieuw woord van.
- Omschrijf ook wat het nieuwe woord inhoudt.

Voorbeeld: berg + surfen wordt berfen: met een plank langs de hellingen van een berg, liefst een gletsjer, naar beneden glijden

strand
dijk
rivier
berg
lucht
zee
vulkaan

shoppen
fietsen
wandelen
surfen
varen
springen
drinken

eigen antwoord, bv.

dijkdelen: op de dijk wandelen

rievetsen: met een waterfiets de rivier af 'fietsen'

3 In de spiegel

10

potlood, spiegel

- Ontcijfer de zin in de spiegel en noteer hem correct.

Tijdens de vakantie verveel ik mij soms.

Tijdens de vakantie verveel ik mij soms.

- Welke activiteiten zou je kunnen doen als jij je verveelt tijdens de vakantie?
- Noteer er vijf.

meerdere antwoorden mogelijk, bv.

lezen, knutselen, gamen, tv-kijken, bakken

- Noteer drie van de vijf activiteiten in spiegelschrift.

lezen, knutselen, gamen, tv-kijken, bakken

- Controleer in de spiegel of de woorden kloppen!

4 Elfje

10

Materiaal: markeerstift groen, markeerstift geel, balpen

- Lees het elfje.

zomerijsje

frisse smaak

lekker smeltend suikerzoet

snel likken gele tong

genieten!

- Markeer de zelfstandige naamwoorden in het elfje in het groen.
- Markeer de bijvoeglijke naamwoorden in het elfje in het geel.
- Welke woorden in het elfje zijn samenstellingen?

zomerijsje, suikerzoet

- Maak een elfje over vakantie.
 - Het elfje moet voldoen aan de volgende voorwaarden:
 - minstens twee zelfstandige naamwoorden;
 - minstens twee bijvoeglijke naamwoorden;
 - minstens één werkwoord.
 - Van de elf woorden moeten er minstens twee een samenstelling zijn.
- meerdere antwoorden mogelijk, bv.

knarsend _____
 zonnig _____ strand _____
 handdoek _____ onder _____ zand _____
 kriebelt _____ in _____ lichte _____ stof _____
 zandkorrels _____
 zomervakantie _____
 zonnig _____ strand _____
 handdoek _____ nat _____ hemelsblauw _____
 zwemmen _____ wandelen _____ genieten _____ terras _____
 gezellig _____

5 Graffiti

10

Materiaal: potlood, kleurpotloden, stiften, zwarte stift, papier, internet of atlas

- Maak jouw eigen graffitikunstwerk op een apart blad papier.
- Gebruik de naam van je lievelingsland als onderwerp.
- Teken met potlood de naam in dikke, open letters.
- Kleur de letters in met de kleuren die horen bij de vlag van je land. Gebruik indien nodig je atlas of internet om deze kleuren op te zoeken.
- Gebruik een zwarte stift om je letters te omlijnen.

meerdere antwoorden mogelijk

DE TAALKANJERS

Materiaal: balpen of potlood, markeerstift

Hepeb jijpij apal wepel eepeens gepheoopoord vapan depe p-taapaal????
Heb jij al wel eens gehoord van de p-taal?

P-taal

De p-taal schrijf en zeg je als volgt: na elke klinker in het woord zet je de letter p en herhaal je de klinker. Dat doe je bij elke klinker: korte klinker, lange klinker, doffe klinker, tweeklanken. Ga als volgt te werk.

Je noteert een zin.

Bv. Billie Bieb is een leuke meid.

Je markeert alle klinkers. GEEN medeklinkers.

Billie **B**ieb is een **l**euke **m**eid.

Je voegt achter de gemarkeerde klank een p en de klank opnieuw.

Bipilliepie Biepieb ipis eepeen leupeukepe meipeid.

KLAAR!

- Maak een of meer zinnen over jouw droomvakantie in de p-taal. Het begin is al gemaakt.
- Lees hem dan voor aan je reisgenoot van deze opdracht.
- Kunnen jullie elkaars zin begrijpen?

[meerdere antwoorden mogelijk, bv.](#)

[Ipin mijpijn dropomepen ...](#)

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik leerde samenstellingen, zelfstandige naamwoorden en bijvoeglijke naamwoorden herkennen, benoemen en correct gebruiken.
- Ik leerde plezier beleven aan het creatief omgaan met taal.

Dit kan ik al!

- Ik kan het onderwerp en de persoonsvorm in een zin benoemen.
- Ik kan zinnen maken met opgegeven zinsdelen en in een opgegeven tijd.
- Ik kan doe-zinnen en is-zinnen herkennen en benoemen.
- Ik kan de tijd waarin een zin geschreven staat benoemen.
- Ik kan het communicatieschema gebruiken.
- Ik kan de betekenis van uitdrukkingen achterhalen op verschillende manieren.

Soorten zinnen

Een zin

- begint met een hoofdletter;
- eindigt met een leesteken: punt, uitroepteken, vraagteken.

mededeling .	uitroep !	vraag ?	bevel ! of .
Je deelt het mee. Je vertelt het aan iemand.	Je roept het uit. Je waarschuwt iemand.	Je vraagt het aan iemand.	Je zegt dat iemand het moet doen. Je geeft een bevel.
<i>Ik open de deur. Het is mooi weer vandaag.</i>	<i>Wat is dat fijn! Wat een mooi meisje!</i>	<i>Zal ik de deur openen? Gilt daar iemand om hulp?</i>	<i>Open de deur! Laat me los! Doe je jas dicht.</i>

1

Wat vertelt de foto?

10

Materiaal: balpen, taalboek p. 75-77

- Kijk naar de foto's en beeld je in dat je daar zelf deel van uitmaakt.
- Noteer bij elke foto een passende zin volgens voorschrift.
- Gebruik het onthoudkader 'Soorten zinnen' indien nodig.

9

9

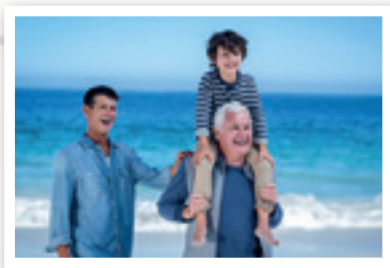
meerdere antwoorden mogelijk, bv.

vraag

Is het nog ver klimmen?

bevel

Kom naar beneden!

meerdere antwoorden mogelijk, bv.
mededeling

Mijn opa en ik zijn heel goede vrienden.

uitroep

Hallo oma!

■ Zoek voor elke soort zin één voorbeeld in het Taalkanjer verhaal (taalboek p. 75-77).
meerdere antwoorden mogelijk, bv.

vraag: En wil je eigenlijk liever hier blijven?

bevel: Drie ... twee ... één ... Go!

mededeling: Er is maar één manier om het uit te proberen.

uitroep: Joepie!

2

Snuffelen in boekjes

10

Materiaal: tijdschriften, kranten, magazines, schaar, lijm

- Zoek in tijdschriften de gevraagde zinnen.
- Noteer of kleef ze onder de juiste opdracht.

- een zin zonder onderwerp

meerdere antwoorden mogelijk, bv.

Start met sport!

- een zin met meerdere werkwoorden

meerdere antwoorden mogelijk, bv.

Niels Destadsbader nodigt pasgetrouwde koppels uit om mee te dansen in zijn
nieuwe clip.

- een zin in de verleden tijd

meerdere antwoorden mogelijk, bv.

Toen Koen zelf nog klein was, zongen ze elke dag met het hele gezin tijdens de afwas.

- een zin in de verleden tijd met een voltooid deelwoord

meerdere antwoorden mogelijk, bv.

Natalia was uiteindelijk toch nog aangekomen op het feest.

- een zin met twee onderwerpen

meerdere antwoorden mogelijk, bv.

De moeder was zeer boos, omdat haar dochter de kraan had laten openstaan.

3 Hoe was het op bosklassen?

10

7

Materiaal: balpen, markeerstift

- Lees de tekst.
- Markeer de bijvoeglijke naamwoorden in de tekst.
- Noteer onder de bijvoeglijke naamwoorden hun tegengestelde.

Hallo **gemene** ouders,

lieve

Hier volgt een **lange**, **stomme** brief vanop de **saaie** bosklassen. Het eten hier is echt **vies**.

korte leuke

toffe

lekker

De **rotte** bananen waren **ongezond** als tussendoortje. Het **oude** gebouw waarin we slapen is **kleurloos**.

rijpe

gezond

nieuwe

kleurrijk

's Nachts draag ik mijn **lelijke**, **korte** pyjama. Het zijn **koude**, **woelige** nachten hier.

mooie lange

warme rustige

Groetjes van je **stoute**, **vervelende** zoon.

brave aangename

Materiaal: balpen

- Lees de tabel.
- Schrijf een boodschap die voldoet aan de eigenschappen in de tabel.

zender	jij
ontvanger	ouders van de leerlingen van jouw klas
boodschap	<ul style="list-style-type: none"> – uitnodigen op het slotfeest, waarop ze de werken uit de verschillende eilanden van thema 10 kunnen bewonderen – 30 juni van 14.00 uur tot 15.00 uur in klas 5C – aanwezigheid bevestigen voor 28 juni via schoolagenda
weg/middel	briefje, pen, papier
effect	<ul style="list-style-type: none"> – ouders verwittigen via de schoolagenda of ze wel of niet komen – veel mensen op het slotfeest
bedoeling	beschrijving – aanzetten tot actie – informeren
opmaak/ structuur	aanspreking, reden van uitnodiging, programma, oproep tot bevestiging, slotgroet

meerdere antwoorden mogelijk, bv.

Beste ouders van 5C,

Op 30 juni organiseren we in onze klas een tentoonstelling. We zullen er al onze werkjes van thema 10 voor jullie tentoonstellen. Jullie zijn welkom in onze klas van 14.00 uur tot 15.00 uur.

Laten jullie voor 28 juni via de schoolagenda weten of jullie aanwezig zullen zijn of niet?

Hartelijk dank voor jullie tijd. Wij zouden erg blij zijn met een grote opkomst!

Hopelijk tot dan!

Yari uit 5C

10

Materiaal: atlas, pc met internet, (online) woordenboek, markeerstift, klok

- Lees de uitdrukkingen.
- Markeer de plaatsnamen die voorkomen in de uitdrukkingen.
- Zoek in je atlas op in welk land en werelddeel de plaats ligt.
- Zoek de betekenis op. Je mag een (online) woordenboek gebruiken.
- Kun je ook de herkomst van de uitdrukking vinden?

Voorbeeld: Hij kijkt alsof hij het in **Keulen** hoort donderen.

Waar? Duitsland, Europa

Betekenis? ergens zichtbaar verbaasd over zijn

Herkomst? Keulen ligt te ver van hier, dat het wel erg verbazingwekkend zou zijn, mocht je de donder in Keulen tot hier horen.

Alle wegen leiden naar **Rome**.

Waar? Italië, Europa

Betekenis? Er zijn veel manieren om je doel te bereiken.

Herkomst? De Romeinen legden de eerste wegen aan. Hierbij vertrokken ze vanuit Rome. Ze hadden een uitgebreid wegennetwerk.

We hebben een **Chinese** vrijwilliger nodig om de klas te vegen.

Waar? China, Azië

Betekenis? de pineut zijn, uitgekozen worden voor een vervelende taak

Herkomst? Tijdens de Koreaanse oorlog vochten aan Noord-Koreaanse kant heel veel Chinezen zogezegd vrijwillig mee, maar in werkelijkheid werden ze door hun leider Mao Zedong verplicht. De Chinese vrijwilligers in het Koreaanse leger waren daar dus allesbehalve vrijwillig.

Je ziet het van hier tot in **Tokio**.

Waar? Japan, Azië

Betekenis? heel ver

Herkomst? Oorspronkelijk zei men 'Van hier tot ginder', na verloop van tijd is dat vervangen door Tokio, omdat het ver van hier ligt.

Materiaal: balpen, potlood

- Lees deze reisblog.
- Omkring in elke zin de persoonsvorm.
- Omkring de andere werkwoorden met potlood.
- In welke tijd is de tekst geschreven? t.t.
- Schrijf de persoonsvormen opnieuw, maar in de andere tijd.

Waar wil jij een ideale Instagramfoto nemen?

Het eiland La Réunion (Île de la Réunion in het Frans) wordt steeds populairder. Veel mensen bezoeken deze plaats. Het eiland is een overzeese regio van Frankrijk. Je betaalt er in euro. Het eiland wordt vooral bezocht door Fransen. Door het effect van Instagraminfluencers¹ verandert dat snel. Gelukkig ben ik als influencer bij de eerste bezoekers op het eiland. Nu deel ik mijn ervaringen. Ik presenteer je de 13 meest *instagrambare* plaatsen in La Réunion. Vandaag bespreken we de mooiste watervallen van het eiland.

¹ influencer: een persoon die door middel van social media invloed uitoefent op zijn/haar volgers

Het eiland La Réunion (Île de la Réunion in het Frans) werd _____ steeds populairder. Veel mensen bezochten _____ deze plaats. Het eiland was _____ een overzeese regio van Frankrijk. Je betaalde _____ er in euro. Het eiland werd _____ vooral bezocht door Fransen. Door het effect van Instagraminfluencers veranderde _____ dat snel. Ik was _____ blij dat ik als influencer bij de eerste bezoekers op het eiland was _____.

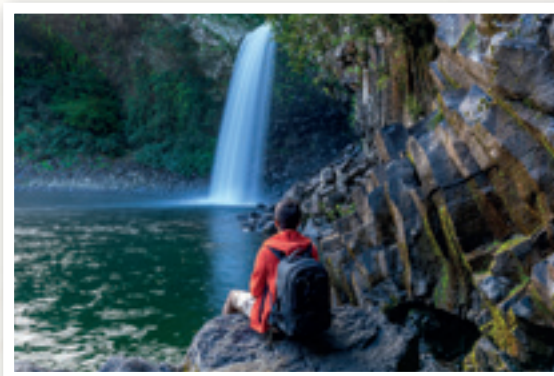
Nu deelde _____ ik mijn ervaringen. Ik presenteerde _____ je de 13 meest *instagrambare* plaatsen in La Réunion. Vandaag bespraken _____ we de mooiste watervallen van het eiland.

- Schrijf bij de foto's telkens een zin die voldoet aan de opgegeven voorwaarden.

Cascade de Grand Galet

- 1 Onderwerp: wij / infinitief: kijken / v.t. **meerdere antwoorden mogelijk, bv.**
Wij keken naar de prachtige watervallen.
- 2 Onderwerp: het water / infinitief: vallen / t.t. + extra werkwoord
Het water is langs de berg naar beneden gevallen.

Bassin la Paix

- 1 Onderwerp: 1ste persoon enkelvoud / infinitief: dromen / t.t. **meerdere antwoorden mogelijk, bv.**
Ik droom van een mooie foto.
- 2 Onderwerp: 3de persoon enkelvoud / infinitief: klimmen / v.t. + extra werkwoord
Hij was op de berg geklommen.

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik leerde bevelen, vragen, mededelingen en uitroepen herkennen, benoemen en zelf vormen.
- Ik leerde het onderwerp en de persoonsvorm aanduiden in een zin.
- Ik leerde zinnen aanpassen aan de tijd en de opgegeven zinsdelen.
- Ik leerde zinsdelen herkennen en benoemen en de tijd waarin de zin geschreven staat herkennen.
- Ik leerde de betekenis en de afkomst van uitdrukkingen opzoeken op het internet.
- Ik leerde een uitnodiging schrijven op basis van een opgegeven communicatieschema.
- Ik leerde tegengestelden zoeken.

Dit kan ik al!

- Ik kan oorzaken zoeken voor de gevoelens van personages.
- Ik kan al fragmenten uit boeken beoordelen.

1 Recensies lezen

7

- Lees de recensies over het boek *Het Dolfijnenkind*.
- Duid de bijvoeglijke naamwoorden aan.

'Ik vond het boek **spannend**. Zeker wanneer Marijn alleen de nacht moest doorbrengen in de vuurtoren.'

'Ik zou graag, net als Marijn, een dolfijn als vriend willen hebben.'

'De kaft is **prachtig** en vertelt veel over de inhoud van het boek.'

'Patrick Lagrou beschrijft **aangrijpende** gevoelens van verdriet en woede.'

'Het verhaal is soms zo **spannend** als bij een James Bond-verhaal.'

'Een **ontroerend** fragment vond ik het moment waarop Marijn plots in zee sprong tussen de dolfijnen. De dolfijnen bleven bij hem zwemmen en waren niet **bang** van hem ...'

'Het boek is **spannend**, **boeiend**, **leerrijk** en **nieuw**. Het spreekt tot de verbeelding!'

'De tekening op de kaft is **mooi** maar in het boek staan geen tekeningen. Ik hou nochtans van **kleurrijke** tekeningen.'

'Een **prachtig** boek met veel **spannende**, **avontuurlijke** en **leerrijke** momenten!'

Bron: www.patricklagrou.be

Ik lees fragmenten: [eigen antwoord, bv. 1, 2 en 3.](#)

- Lees de fragmenten een eerste keer.
- Maak een mindmap over de inhoud van de tekst.

Tip!

Denk aan de *W*-vragen en de *H*-vraag.

- *Over wie gaat het?*
- *Wat gebeurt er?*
- *Waar gebeurt het?*
- *Wanneer gebeurt het?*
- *Hoe voelen de personages zich?*
- *Waarom voelen ze zich zo?*

meerdere antwoorden mogelijk, zie handleiding

- Schrijf de hoofdgedachte van jouw fragmenten in enkele zinnen neer.

meerdere antwoorden mogelijk, zie handleiding, bv. Marijn zit in het eerste middelbaar.
Hij krijgt een les geschiedenis van meneer Poels. Als meneer Poels voorleest uit het
logboek van Columbus, wordt Marijn kwaad. De tekening van meneer Poels, klopt
volgens hem niet. Hij heeft het gevoel dat hij al op die plek is geweest.

3 Op zoek naar de gevoelens

- Lees de teksten een tweede keer.
- Waaruit kun je de gevoelens van de hoofdpersoon afleiden? Ga op zoek in de tekst.

meerdere antwoorden mogelijk, bv. Marijn reageert 'bitsig'.

Hij bleef zijn voorhoofd fronsen. Hij werd ineens kwaad.

4 Jouw eigen recensie

- Lees de teksten een derde keer.
- Kleur de bijvoeglijke naamwoorden die passen bij de teksten.

meerdere antwoorden mogelijk

7

hilarisch

verwarrend

onverwacht

intens

moeilijk

makkelijk

romantisch

verrassend

historisch

geloofwaardig

spectaculair

emotioneel

realistisch

avontuurlijk

droevig

eng

saai

mysterieus

- Schrijf zelf een recensie over jouw fragmenten.

Tip!

- *Gebruik de bijvoeglijke naamwoorden.*
- *Welke gevoelens kreeg jij tijdens het lezen?*
- *Hoe zou je het karakter van het hoofdpersonage omschrijven?*

meerdere antwoorden mogelijk, bv. Dit fragment is spannend, omdat je gelooft dat Marijn echt al op deze avontuurlijke plek is geweest. Je wilt weten hoe het mysterieuze verhaal verder gaat. Tijdens het lezen voel je de kwaadheid van Marijn, hoewel hij normaal gezien niet snel kwaad wordt.

5

Met een andere bril

- Probeer het verhaal eens te vertellen vanuit de hoofdpersoon in plaats van vanuit de schrijver.
- Vul de tekstballon aan met de belangrijkste gedachte van de hoofdpersoon.

Large empty text area for writing, enclosed in a rounded rectangular box with a tail pointing downwards.

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik leerde de hoofdgedachte uit een tekst halen.
- Ik leerde de gevoelens van de hoofdpersoon afleiden uit een tekst.
- Ik leerde een recensie schrijven over een fragment van een verhaal.

Dit kan ik al!

- Ik kan genieten van een (samen)leesmoment.

1 We koesteren het lezen

- Zoek zeven leuke, grappige, vreemde ... woorden in de tekst.
- Schrijf die woorden op een originele manier in de kaders. Zet ze in het zonnetje!

De mooiste woorden
uit de tekst in het
zonnetje

Omkring de woorden die passen bij het verhaal.

page-turner

adembenemend

intens

hilarisch

moeilijk

onverwacht

saai

verwarrend

leerrijk

actie

romantisch

krachtig

spannend

verrassend

geloofwaardig

makkelijk

informatief

flauw

charmant

historisch

verslavend

echt

emotioneel

eenvoudig

geloofwaardig

hartverscheurend

briljant

motiverend

uniek

avontuurlijk

spectaculair

biografisch

realistisch

inspirerend

voorspelbaar

eng

verbluffend

droevig

donker

mysterieus

vervelend

2 De tekst beoordelen

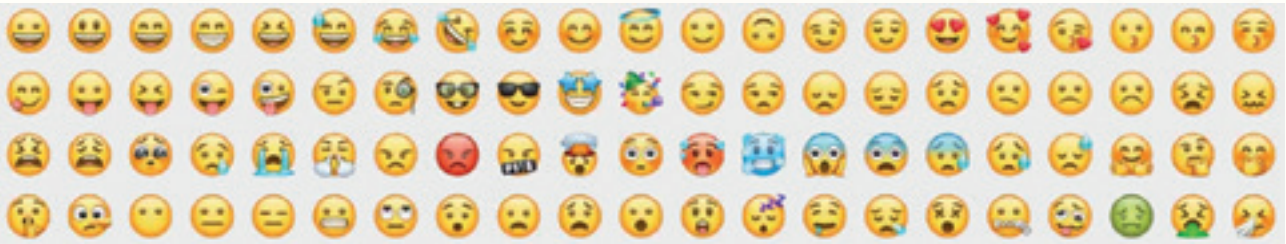
- Denk na over de tekstopbouw, de tekstinhoud en het verhaaleinde.
- Beoordeel de drie aandachtspunten aan de hand van emoji's.
- Omkring per aandachtspunt minstens drie emoji's die jouw mening weergeven.

Tip!

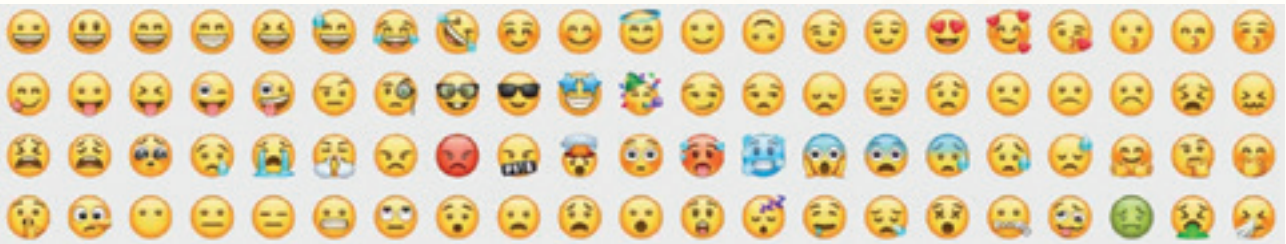
Denk goed na over je keuze, zorg dat je ze ook kunt beargumenteren.

meerdere antwoorden mogelijk

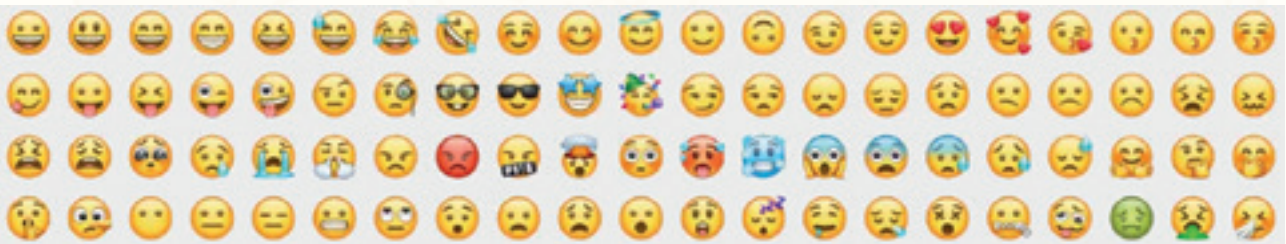
Zo denk ik over de **tekstopbouw**:

Zo denk ik over de **tekstinhoud**:

Zo denk ik over het **verhaaleinde**:

Dit heb ik vandaag geleerd!

- Ik leerde een tekst verwerken en beoordelen.
- Ik leerde genieten van een samen-leesmoment.

Les 9

9.1

29

- Lees het stripverhaal.
- Kleur van elke soort zin één voorbeeld in de tekstballonnen.
 - bevel: groen
 - mededeling: rood
 - vraag: geel
 - uitroep: blauw

© 2020 Standaard Uitgeverij

9.2

29

- Kijk naar de foto.
- Noteer bij de foto de gevraagde zin.

meerdere antwoorden mogelijk, bv.
mededeling

Hij houdt ervan om buiten te lezen.

vraag

Welk boek lees jij?

Les 9

9.1

29

- Kijk naar het stripverhaal.
- Vul de tekstballonnen in en zorg ervoor dat elke soort zin (mededeling, uitroep, bevel en vraag) aan bod komt. **meerdere antwoorden mogelijk, bv.**

**MENEER
BOMA!**

JOEHOE!

Wat willen die vrouwen van ons?
Ik ken ze niet!

Wat nu? Hij
loopt weg!

Hij is tussen het volk verdwenen.
Ik weet zeker dat hij ons
heeft gezien.

Halt! Stop! Jullie mogen niet naar
binnen. Waar zijn jullie tickets?

Die ... die hebben we
niet ...

Stom! Zonder tickets geraken we niet
in het stadion.

Dat hadden we kunnen
weten.

We zijn binnen, mannen. Mooi
op tijd voor de match.

■ Maak bij elke situatie de gevraagde zin.
meerdere antwoorden mogelijk, bv.
Vakantie in eigen tuin.

mededeling: Wij gaan niet op reis.

Op hotel in Spanje.

bevel: Spring het zwembad in!

Op kamp met de jeugdbeweging.

vraag: Gaat mijn broer op kamp?

Skivakantie in de Alpen.

uitroep: Joepie, spelen in de sneeuw!

Thema 9 Pats poetsploeg

- Les 1** De jongens tegen de meisjes p. 4
- Les 2** Gezocht m/v met talent p. 7
- Les 4** Vrouwen weten waarom p. 9
- Les 5** Kort af! p. 12
- Herhalingsles 1** Weeroefeningen p. 18
- Herhalingsles 1** Meeroefeningen p. 20
- Les 7** Alles met het schema p. 22
- Les 8** Een dag uit het leven van ... p. 27
- Les 9** Kritisch kijken p. 30
- Herhalingsles 2** Weeroefeningen p. 33
- Herhalingsles 2** Meeroefeningen p. 36

Thema 10 Kunst- en vliegwerk

- Les 1** Joepie! Bijna vakantie!? p. 40
- Les 2** Goede reis! Bon voyage! Gute Reise! Have a nice journey! p. 46
- Les 3** Een terugblik! p. 51
- Les 4** Operatie opdracht geslaagd! p. 55
- Les 5** Leeseiland p. 56
- Herhalingsles 1** Weeroefeningen p. 60
- Herhalingsles 1** Meeroefeningen p. 63
- Les 6** Schrijf-je-wijzereiland p. 66
- Les 7** Luister-en-spreekeiland p. 71
- Les 8** Denkeiland p. 75
- Les 9** Schatteneiland p. 80
- Les 10** Het dolfijnenkind p. 87
- Les 11** Plezierlezen / vrij lezen p. 91
- Herhalingsles 2** Weeroefeningen p. 94
- Herhalingsles 2** Meeroefeningen p. 95

**Dorien Masschelein
Griet Versmissen
Elke Verdoodt
Jona Hebbrecht**

ISBN 978-90-301-7339-7

9 789030 173397